

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра публічного управління та адміністрування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:
**ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНІ**

Студента (ки) __ курсу, __ групи,
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»
спеціалізації «Публічне
управління та адміністрування»

(підпис студента)

Роговенко
Данило
Федорович

Науковий керівник
канд. екон. наук,
доцент

(підпис керівника)

Лазебна
Ірина
Василівна

Гарант освітньої програми
канд. екон. наук,
доцент

(підпис гаранта)

Дьяченко
Ольга
Володимирівна

Київ 2021

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет економіки, менеджменту та психології

Кафедра публічного управління та адміністрування

Освітній ступінь: магістр

Спеціальність: публічне управління та адміністрування

Спеціалізація: публічне управління та адміністрування

Затверджую

Зав. кафедри _____

«25» грудня 2020 р.

**Завдання
на випускну кваліфікаційну роботу (проект)
студентові**

Роговенко Данила Федоровича

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту): «Державне регулювання підприємницької діяльності в регіоні»

Затверджена наказом ректора від «28» грудня 2020 р. № 3939

2. Строк здачі студентом закінченої роботи (проекту): 22.10.2021

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)

Мета роботи (проекту): ґрунтовне дослідження сутності механізму державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні, а також розробка напрямків його вдосконалення.

Об'єкт дослідження: реалізація механізму регулювання підприємницької діяльності в регіоні.

Предмет дослідження: теоретичні та практичні аспекти державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні.

4. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань за кожним розділом):

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНІ

1.1.Сутність, функції та принципи державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні

1.2.Механізм державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА СТАНУ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНІ

2.1.Дослідження повноважень Дніпропетровської обласної державної адміністрації в напрямку регулювання підприємницької діяльності в регіоні

2.2.Аналіз сучасного стану державного регулювання підприємницької діяльності в Дніпропетровській області

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНІ..

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

5. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми випускної кваліфікаційної роботи	до 01.11.2020	01.11.2020
2	Затвердження плану та завдання випускної кваліфікаційної роботи	до 25.12.2020	25.12.2020
3	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису першого розділу випускної кваліфікаційної роботи	до 16.04.2021	16.04.2021
4	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису другого розділу випускної кваліфікаційної роботи	до 21.06.2021	21.06.2021
5	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису третього розділу випускної кваліфікаційної роботи	до 06.09.2021	06.09.2021
6	Представлення закінченої випускної кваліфікаційної роботи на кафедру	до 22.10.2021	22.10.2021
7	Проведення попереднього захисту випускних кваліфікаційних робіт	25.10-05.11.2021	25.10-05.11.2021
8	Зовнішнє рецензування ВКР	08.11-12.11.2021	08.11-12.11.2021
9	Подача роботи завідувачу кафедри	15.11-19.11.2021	15.11-19.11.2021
10	Захист випускної кваліфікаційної роботи	За графіком	За графіком

6. Дата видачі завдання «25» грудня 2020 р.

7. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

8. Керівник проектної групи (гарант освітньої програми) Дьяченко О.В.

9. Завдання прийняв до виконання студент Роговенко Д.Ф.

10. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту):

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту) _____
(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист Дьяченко Ольга Володимирівна _____
(підпис, дата)

11. Висновок про випускню кваліфікаційну роботу (проект):

Випускна кваліфікаційна робота (проект) студента Роговенко Д.Ф.
(прізвище, ініціали)

може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми): Дьяченко О.В. _____
(підпис)

Завідувач кафедри: Новікова Н.Л. _____
(підпис)

«19» листопада 2021 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНІ.....	10
1.1.Сутність, функції та принципи державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні.....	10
1.2.Механізм державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні.....	17
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА СТАНУ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНІ.....	23
2.1.Дослідження повноважень Дніпропетровської обласної державної адміністрації в напрямку регулювання підприємницької діяльності в регіоні.....	23
2.2.Аналіз сучасного стану державного регулювання підприємницької діяльності в Дніпропетровській області	32
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНІ..	42
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	53
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	57
ДОДАТКИ.....	63

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Державним регулюванням підприємництва є вплив держави на діяльність суб'єктів підприємництва, потреба в якому зумовлюється цілями економічної політики, що спрямована на досягнення сталого розвитку країни та її регіонів. Успішність розвитку регіонів безпосередньо залежить від управлінської діяльності місцевих органів самоврядування. Регулювання економіки на регіональному рівні може практично відбуватися заходами, які мають супроводжувати процес реєстрації та ліцензування суб'єктів підприємницької діяльності. Невипадково розвиток підприємництва пов'язують з регуляторною політикою. А тому, підприємництво необхідно розглядати не лише як об'єкт державної політики, але як один із чинників національної безпеки.

На сьогодні, коли вже чітко усвідомлена та неодноразово підкреслена роль та значущість підприємництва, вкрай мало уваги приділяється його розвитку та підтримці, створенню дієвої та комфортної інфраструктури його функціонування. Вплив держави, з одного боку, доволі значний, а з іншого - недостатньо ефективний. Відповідно, проблема напрямків вдосконалення державного регулювання підприємницької діяльності є нагальною на сучасному етапі розвитку економіки України як на державному рівні, так і на рівні регіону, особливо в умовах активізації інтеграційних процесів країни воно є пріоритетним завданням та потребує комплексного дослідження.

Вдосконалення регулювання на регіональному рівні стимулює наповнення місцевого бюджету, сприяє вирішенню проблем з безробіттям, насиченню ринку українськими конкурентоспроможними товарами, забезпеченню ефективної реалізації інновацій. Необхідність визначення оптимального ступеня державного регуляторного впливу на розвиток підприємництва виявляється в тому, щоб, з одного боку, забезпечити ефективне функціонування та отримання прибутків, а з іншого - створити

передумови для збалансованого росту економіки країни загалом та регіону, зокрема. В контексті зазначеного вище тема даної випускної кваліфікаційної роботи є вкрай актуальною.

Теоретичні та практичні аспекти державного регулювання підприємницької діяльності були предметом дослідження великої кількості науковців, серед яких О. Амоша, Ю. Бажал, Д. Богиня, З.Варналій, Т.Васильків, Б. Гаврилишин, В. Геєць, А. Гальчинський, А. Гриценко, М. Долішній, Я. Жаліло, С. Мочерний, В.Савчук, М.Чумаченко, В. Черняк, А. Чухно, О. Юлдашев та багато інших. Незважаючи на значну кількість досліджень у даному напрямку та у зв'язку з новими викликами, які постали сьогодні як перед державою, так і перед суб'єктами підприємницької діяльності, зокрема серед основних варто назвати карантинні обмеження та вимоги реформування державного регулювання підприємництва відповідно до Угоди про Асоціацію між Україною та Європейським Союзом, складну політичну ситуацію, недосконалість правових механізмів тощо, залишається значна частина питань, які потребують свого оновленого розгляду, що ще раз доводить актуальність обраної теми випускної кваліфікаційної роботи.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є ґрунтовне дослідження сутності механізму державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні, а також розробка напрямків його вдосконалення. Відповідно до зазначеної мети в роботі були визначені наступні **завдання**:

- з'ясувати сутність, функції та принципи державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні;
- дослідити механізм державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні;
- дослідити повноваження Дніпропетровської обласної державної адміністрації в напрямку регулювання підприємницької діяльності в регіоні;
- проаналізувати сучасний стан державного регулювання підприємницької діяльності в Дніпропетровській області;

- обґрунтувати напрямки вдосконалення державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні.

Об'єктом дослідження є реалізація механізму регулювання підприємницької діяльності в Дніпропетровській області.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні.

Методи дослідження. Під час дослідження були застосовані загальнонаукові методи пізнання, а саме: методи теоретичного узагальнення, аналізу, синтезу; групування, порівняння, метод статистичного та системного аналізу, табличний, графічний методи та ін.

Апробація результатів дослідження. За результатами дослідження була опублікована наукова стаття «Державне регулювання підприємницької діяльності в регіоні» у Збірнику наукових статей студентів КНТЕУ Ч.». – С.

Інформаційною базою дослідження є наукові праці вітчизняних та закордонних вчених, які займались дослідженням даного питання, матеріали періодичних видань, статистична звітність, інформаційні ресурси мережі Інтернет.

Наукова новизна дослідження полягає у тому, що на основі комплексного аналізу набули подальшого розвитку можливі шляхи вдосконалення державного регулювання підприємницької діяльності в досліджуваному регіоні.

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 58 сторінок, в т. ч. список використаних джерел - 6 сторінок (50 найменувань).

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНІ

1.1. Сутність, функції та принципи державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні

Держава втручається в економіку внаслідок недосконалості ринкового механізму (рис.1.1). Ринок не є ідеальною структурою і сам по собі має значну кількість проблем, пов'язаних з циклічністю економіки. На ринку завжди існує безробіття, інфляція та інші загрозові для економіки і суспільства чинники. Ринкова економіка не може самостійно справлятися з даними чинниками, адже ринок не володіє такими інструментами, які наявні в державі.

Рис.1.1. Причини втручання держави в економіку

Джерело: власна розробка автора

Ринкова економіка і державне регулювання економіки є діалектичною єдністю, особливістю змішаної економіки. Вдале поєднання державного регулювання та ринкової економіки є запорукою успішного існування держави. Для зростання економічного добробуту потрібно зрозуміти, що регулює ринок, а які процеси потрібно регулювати за допомогою важелів державного регулювання, як зовнішнього механізму регуляції ринку. Де є основні проблеми, з якими ринкові механізми самостійно не справляються в

умовах трансформації, потрібно розробити механізми втручання та регулювання з боку держави.

У стабільній економіці основним регулятором економіки виступає ринок, як саморегулюючий механізм, а державне регулювання економікою виконує допоміжну роль. Ключове завдання державного регулювання – створення оптимальних умов для розвитку ринку, нейтралізації негативних результатів і вирішення проблем, які не під силу ринковому механізму [38].

Зокрема, важливо також вказати, що ч.1 ст.5 Господарського кодексу України [7], визначає, що правовий господарський порядок в Україні формується на базі оптимального поєднання ринкового саморегулювання економічних відносин суб'єктів підприємництва і державного регулювання процесів на рівні макроекономіки, базуючись на конституційній вимозі відповідальності країни перед людиною за свою діяльність. Відповідно, з наведеного вище, ми можемо зробити висновок, що державне регулювання сфери підприємництва – це неодмінний складник забезпечення господарського порядку поряд з здійсненням саморегулювання.

Перед тим як з'ясувати сутність державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні, вважаємо за доцільне визначити, що підприємництвом є самостійна, ініціативна, систематична, на власний розсуд господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку [7].

Підприємництво, як важливе право людини та громадянина закріплене в Конституції України [10], а саме в ст.42 зазначено право кожного на підприємницьку діяльність, яка не є забороненою законом. В свою чергу, відповідно до ст.91 Конституції [10], держава здійснює забезпечення захисту конкуренції в даній сфері виключно з допомогою законів, визнання гарантій та правових основ підприємництва. Закріплення підприємництва в Конституції України та інших законодавчих актах дає змогу зрозуміти, що державне регулювання є гарантом розвитку та функціонування

підприємницької діяльності, воно створює середовище діяльності суб'єктів підприємництва, забезпечує виконання договірних зобов'язань, захист права власності, що є для них вкрай суттєвим.

Таким чином, закріплення підприємництва в Конституції України та інших законодавчих актах дає змогу зрозуміти, що державне регулювання має бути гарантом розвитку та функціонування підприємницької діяльності. Якщо говорити узагальнено, то державне регулювання являє собою встановлення державою кількісних/якісних обмежень на свободу прийняття рішення осіб або підприємств, недотримання яких погрожує застосуванням відповідними органами санкцій за порушення нормативної та правової бази.

В науковій літературі присутні декілька основних напрямків визначення сутності державного регулювання підприємницької діяльності. Більшість науковців визначають державне регулювання підприємництва як процес різнобічного впливу держави через відповідні державні органи на суб'єкти підприємництва за допомогою правових, адміністративних та інших регулюючих норм. Однак, існує і більш широке розуміння досліджуваного поняття, яке доповнюється тим, що до системи державного регулювання підприємництва включається державна підтримка і стимулювання розвитку його суб'єктів.

З метою формування власної думки стосовно досліджуваного поняття доцільно проаналізувати наукову літературу (табл.1.1).

Таблиця 1.1

Трактування сутності підприємницької діяльності в наукових джерелах

Автор, джерело	Визначення
1	2
Прокопєць Л.В. [17,с. 162].	Державне регулювання підприємництва – це вплив держави на діяльність суб'єктів підприємницької діяльності, необхідність якого зумовлена цілями економічної політики, спрямованої на досягнення сталого розвитку держави та її регіонів, забезпечення постійного зростання показників, що характеризують рівень добробуту та якості життя населення країни

1	2
Сенишин О. С. [34,с. 162].	Державне регулювання підприємницької діяльності – це система правових, організаційних і регулятивно-контролюючих заходів держави, спрямованих на створення сприятливого підприємницького середовища й управління державним сектором для забезпечення ефективності та конкурентоспроможності національної економіки.
Турецков Т.Є. [41]	Державне регулювання підприємництва – форми, методи та засоби державного впливу на діяльність підприємств і організацій для створення нормальних умов їх функціонування та розвитку й послаблення негативних тенденцій такої діяльності.
Бевз С.І. [3, с. 116]	Державне регулювання підприємницької діяльності (широке розуміння) - самостійний вид державної діяльності, який має організуючий, виконавчо-розпорядчий, підзаконний характер особливої групи державних органів (посадових осіб) щодо практичної реалізації функцій та завдань держави, що має своїми функціями: прогнозування й планування, організацію, керівництво, координацію, контроль та регулювання у вузькому сенсі.
Маматова Л. Ш. [14]	Державне регулювання підприємницької діяльності – система заходів підтримки, компенсації, обмеження та інших регулюючих та управлінської діяльності держави за для створення умов ефективного функціонування суб'єктів господарювання та вирішення соціально-економічних проблем національної економіки країни.

Отже, в цілях подальшого дослідження розумітимемо сутність державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні як вплив держави в особі її державних органів на діяльність суб'єктів підприємництва та їх підтримка, потреба в чому зумовлюється цілями економічної політики, що спрямована на досягнення сталого розвитку регіону.

Загалом під регіональною політикою розвитку підприємництва, з однієї сторони, варто розуміти чітку в законодавчому аспекті практичну діяльність центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в усіх регіонах нашої країни, яка спрямована на побудову необхідного комплексу умов розвитку підприємництва, а з другої – соціальні та економічні заходи, що здійснюються в рамках загальнодержавної політики, закріпленої у законодавстві самими регіонами для досягнення тих чи інших регіональних та місцевих цілей та завдань [43].

Аналізуючи наукову літературу, можна побачити, що одні науковці запевняють, що для розвитку економіки необхідно відмовитися від

регулювання більшості сфер підприємницької діяльності, інші запевняють в потребі більш посиленої ролі держави в регулюванні підприємництва для забезпечення суспільних інтересів. На нашу думку, ефективне регулювання має бути побудоване на тісній співпраці між державою та підприємцями.

Потреба в державному регулюванні підприємницької діяльності в регіоні полягає в наступному (рис.1.2).

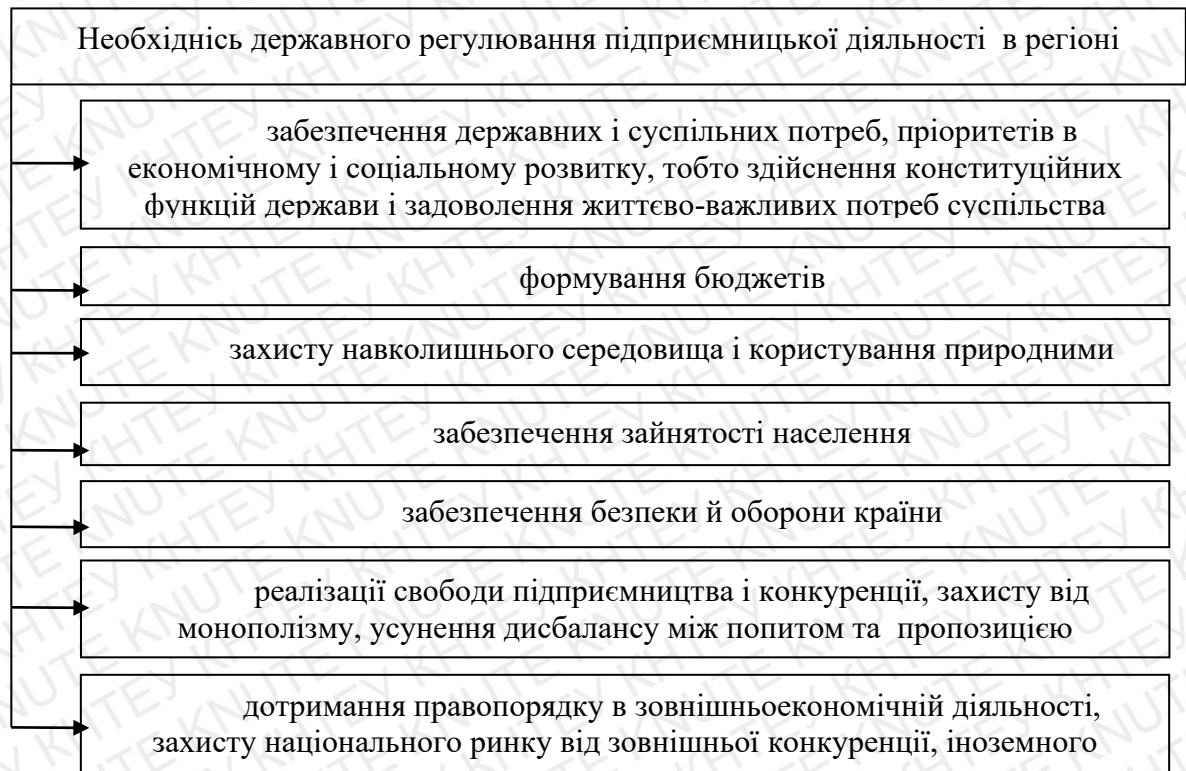

Рис.1.2. Необхідність державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні

Джерело: побудовано автором на основі [43, 49]

До основних функцій державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні належать наступні (рис.1.3).

Державні органи на різних рівнях впливають на підприємницьку діяльність, тому результати її здійснення залежать від держави. Держава встановлює «правила гри» на ринку, у межах яких суб'єкти підприємництва мають певну свободу. Відзначимо, що в нашій країні регуляторна політика як напрям державної політики існує з 1998 р., у якому було прийнято Указ Президента України «Про усунення обмежень, що стримують розвиток підприємницької діяльності», а її основи були визначені в Указі Президента

України № 89/2000 «Про запровадження єдиної державної регуляторної політики у сфері підприємництва». В подальшому діяльність виконавчої влади і місцевого самоврядування стосовно досліджуваної сфери були закріплені в Законі України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» [18].

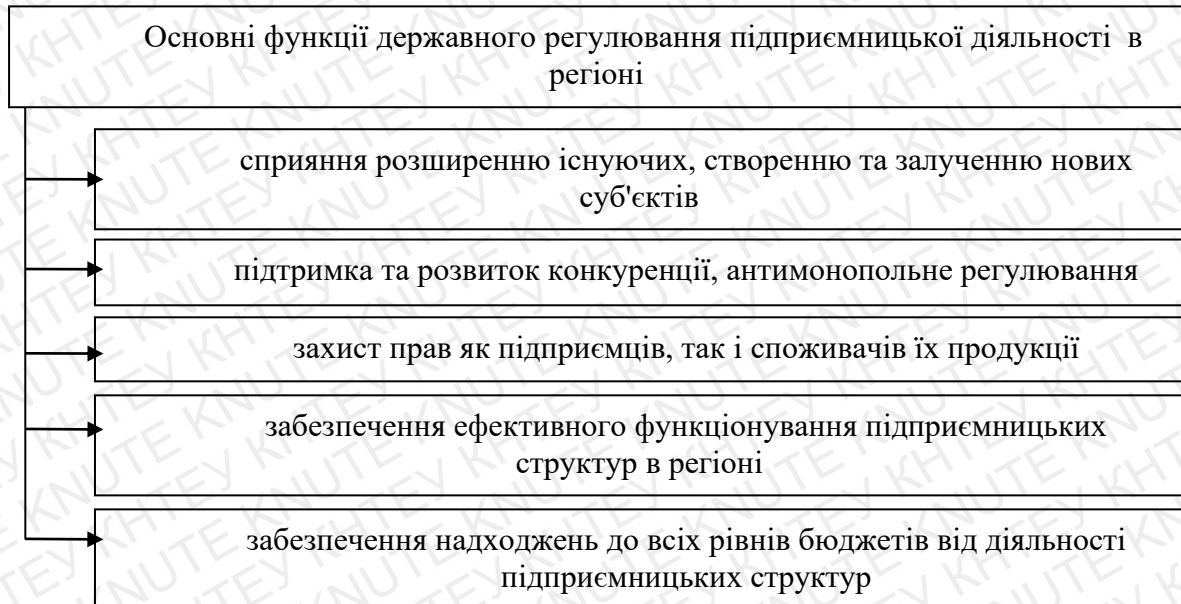

Рис.1.3. Основні функції державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні

Джерело: побудовано автором на основі [43]

Здійснюючи державне регулювання підприємницької діяльності в регіоні, варто дотримуватися принципів, які виступають своєрідною гарантією від не прогнозованого втручання в зазначену сферу.

Аналіз наукової літератури, а також чинного законодавства України, зокрема Господарського кодексу України [7] та Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» [18], дозволив нам виокремити наступні принципи державного регулювання підприємництва (рис. 1.4). До них варто віднести принцип адекватності, прозорості, ефективності, збалансованості, доцільності, передбачуваності, проте це загальні принципи, а більш специфічні принципи регулювання підприємницької діяльності ми проаналізуємо під час дослідження механізму його здійснення.

Рис. 1.4. Принципи державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні

Джерело: побудовано автором на основі [15]

Таким чином, державне регулювання підприємницької діяльності в регіоні - вплив держави в особі її органів на діяльність суб'єктів підприємництва та їх підтримка, потреба в чому зумовлюється цілями економічної політики, що спрямована на досягнення сталого розвитку держави загалом та регіону, зокрема. Основними принципами державного регулювання підприємництва є адекватність, доцільність, прозорість, ефективність, передбачуваність та збалансованість.

1.2.Механізм державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні

В загальному розумінні, механізм державного регулювання є інструментом реалізації функцій держави і її виконавчої влади; практичними заходами, засобами, важелями, стимулами, за допомогою яких органи державної влади впливають на суспільні відносини з метою досягнення поставлених цілей; системою, яка призначена для здійснення державного управління і досягнення поставлених цілей, яка має певну структуру, методи, інструменти впливу на об'єкт управління з належним правовим, нормативним та інформаційним забезпеченням [14, с.154].

На підставі аналізу наукової літератури ми можемо визначити механізм державного регулювання та підтримки підприємницької діяльності як сукупність елементів, інструментів та методів організації та впливу, які є взаємопов'язаними та здійснюють забезпечення функціонування системи державної підтримки підприємництва. Зазначена система включає правовий і фінансовий механізми, механізми стимулювання, підтримки, сприяння, контролю; форми та методи реалізації державного регулювання, державні органи та фонди, які покликані займатися діяльністю суб'єктів підприємництва [17, с.164].

Отже, доцільно відзначити, що механізм державного регулювання та підтримки підприємницької діяльності в регіоні є системним та складним

утворенням, що поєднує економічні, політичні, правові та організаційні елементи (рис.1.5).

Рис.1.5. Механізм державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні

Джерело: побудовано автором на основі [15], [43], [17], [46]

Державне регулювання реалізується на основі системи норм та заходів, що здійснюють регламентацію поведінки суб'єктів підприємництва, при цьому застосовуються як адміністративні методи впливу (закони, постанови, тощо), так і система економічних методів та регуляторів (податки, ціни, банківські відсотки, пільги, санкції тощо) [17, с.164].

Нормативно-правова база державного регулювання підприємницької діяльності містить значну кількість законодавчих та нормативних актів, основним з них є Господарський кодекс України [7]. Крім того, варто назвати наступні Закони України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» [18], «Про ліцензування видів господарської діяльності» [23], «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» [26], «Про захист економічної конкуренції» [19], «Про захист від недобросовісної конкуренції» [20], «Про рекламу», «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [21], Податковий кодекс [31] тощо.

При здійсненні регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, що здійснюють дану діяльність, враховуються норми Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» [27].

Доцільно буде також назвати засоби технічного регулювання, які містять у собі норми, нормативи, ліміти та системи стандартизації, які спрямовані на діяльність суб'єктів підприємництва задля досягнення оптимального рівня упорядкування в певній сфері. З метою підтримки підприємницької діяльності функціонують організаційні структури науково-методичного та кадрового забезпечення, інформаційне та консультативне забезпечення, ринкова інфраструктура.

Центральним органом, що здійснює забезпечення державної політики у сфері підтримки та розвитку підприємницької діяльності є Державна регуляторна служба України [8]. Основним її завданням є:

- реалізація державної регуляторної політики, політики з питань нагляду (контролю) у сфері підприємництва, ліцензування і дозвільної системи у сфері господарської діяльності;
- координація дій органів виконавчої влади, інститутів громадянського суспільства і підприємництва з питань дерегуляції господарської діяльності [8].

На рівні державної політики щодо розвитку та підтримки підприємницької діяльності в регіонах, Державна регуляторна служба України співпрацює з місцевими державними адміністраціями, місцевими органами врядування і громадськими організаціями через мережу своїх територіальних представництв.

Розглянемо найбільш важливі складові досліджуваного механізму більш детально. Принципи, завдання та функції регулювання підприємницької діяльності в регіоні були визначені в попередньому розділі даної роботи та чітко наведені на рис.1.5, тому зупинятися на них ми не будемо.

Методи, державного регулювання та підтримки підприємництва в регіоні можна класифікувати на економічні, адміністративні, психологічні. Зокрема, економічні методи можна розділити на наступні групи: фінансові, фіскальні та ресурсні методи.

До фінансових методів державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні належать: пільгове кредитування, субсидування, спільне фінансування особливо вагомих проектів, доступність інвестиційних ресурсів. Серед фіскальних методів варто назвати зниження податкового навантаження на підприємців в розумних межах, яке сприятиме розширенню бізнесу. Ресурсний метод полягає в розвитку кадрового забезпечення, що полягає в підготовці та перепідготовці працівників на базі державних програм навчання; інформаційному забезпеченні та доступі підприємців до матеріальних ресурсів [43].

Найбільш значущим серед адміністративних методів варто назвати режим найбільшого сприяння розвитку підприємництва, враховуючи реалізацію відповідної правової основи, який би не здійснював перешкод діяльності великих підприємницьких структур та підприємств державної власності.

Доцільно відзначити, що засоби впливу механізму регулювання підприємництва в науковій літературі поділяються на прямі та непрямі. До

прямих належать ті, які реалізуються за допомогою законодавчих актів, на яких ґрунтуються дії виконавчої влади, до непрямих – ті, які базуються на використанні різноманітних фінансових та економічних та важелів (цін, податків, кредитів, відсотків, пільг тощо).

Вважаємо за доцільне навести основні засоби регуляторного впливу держави на діяльність суб'єктів підприємницької діяльності (рис.1.6).

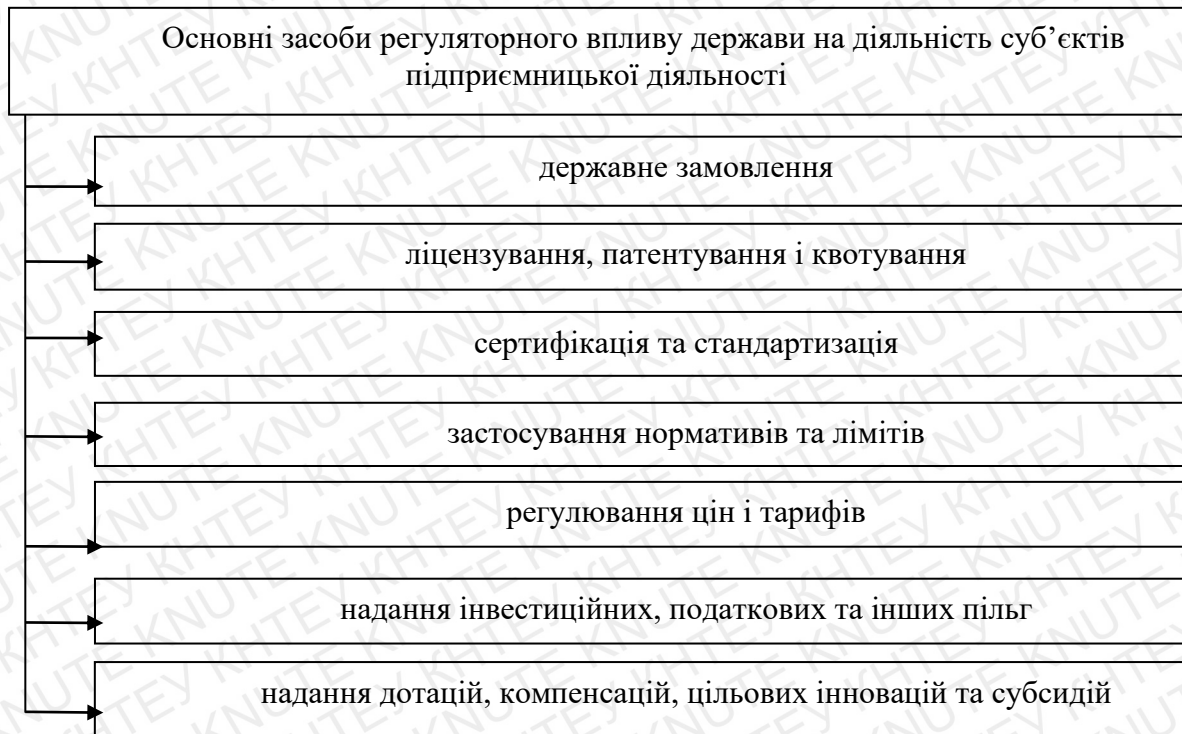

Рис. 1.6. Основні засоби регуляторного впливу держави на діяльність суб'єктів підприємницької діяльності

Джерело: побудовано автором на підставі [17]

В рамках нашого дослідження, доцільно відзначити, що інструментами реалізації державної політики розвитку підприємництва на місцевому рівні є регіональні програми підтримки підприємництва. Основними завданнями регіональних програм підтримки підприємництва є:

- максимальне поєднання інтересів суб'єктів підприємництва з інтересами міста;
- підвищення конкурентоспроможності продукції та послуг суб'єктів господарювання, підтримка підприємництва інноваційного спрямування;

- поліпшення інвестиційного клімату, сприяння залученню інвестицій в економіку міста, в першу чергу, у сферу виробництва;
- підвищення ефективності наявних та створення нових елементів інфраструктури підтримки підприємства;
- активізація фінансово-кредитних механізмів, пошук нових форм фінансування підприємницької діяльності;
- створення умов для збільшення кількості нових робочих місць, зниження рівня безробіття;
- подальше впровадження науково-методичного забезпечення підтримки підприємництва, удосконалення системи освітнього забезпечення;
- організація підвищення кваліфікації і професійної перепідготовки кадрів з питань розвитку підприємництва та навчання підприємців - початківців із залученням викладачів провідних навчальних закладів міста, фахівців та професіоналів.

Досягнення намічених цілей створюють умови для формування активного бізнес-середовища і цивільної самосвідомості підприємців, сприятиме зростанню престижу підприємницької діяльності. Отже, механізм державного регулювання та підтримки є сукупністю елементів, інструментів та методів організації та впливу, які є взаємопов'язаними та здійснюють забезпечення функціонування системи державної підтримки підприємництва. Зазначена система включає правовий і фінансовий механізми, механізми стимулювання, підтримки, сприяння, контролю; форми та методи реалізації державного регулювання, державні органи та фонди, які покликані займатися діяльністю суб'єктів підприємництва.

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА СТАНУ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНІ

2.1. Дослідження повноважень Дніпропетровської обласної державної адміністрації в напрямку регулювання підприємницької діяльності в регіоні

Дніпропетровська обласна державна адміністрація - місцева державна адміністрація Дніпропетровської області, яка утворена на базі представництва Президента України і виконавчого комітету обласної ради у липні 1995 р. Структура апарату управління Дніпропетровської обласної державної адміністрації показана в Додатку А, а структурні підрозділи наведені на рис.2.1.

СТРУКТУРНІ ПІДРОЗДІЛИ

Департамент екології та природних ресурсів
 Департамент економічного розвитку
 Департамент житлово-комунального господарства та будівництва
 Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю
 Департамент капітального будівництва
 Департамент молоді і спорту, Департамент освіти і науки
 Департамент охорони здоров'я
 Департамент соціального захисту населення
 Департамент цифрової трансформації, інформаційних технологій та електронного урядування
 Департамент фінансів
 Юридичний департамент
 Управління взаємодії з правоохоронними органами та оборонної роботи
 Управління внутрішнього аудиту
 Управління зовнішньоекономічної діяльності
 Управління з питань учасників АТО
 Управління культури, туризму, національностей і релігій
 Управління містобудування та архітектури
 Управління паливно-енергетичного комплексу та енергозбереження
 Управління протокольних та масових заходів
 Управління транспорту, Управління цивільного захисту

Рис.2.1. Структурні підрозділи Дніпропетровської обласної державної адміністрації

Джерело: [9]

За здійснення регуляторної політики в сфері підприємницької діяльності в Дніпропетровській обласній державній адміністрації відповідає Департамент економічного розвитку обласної державної адміністрації. Він функціонує на підставі «Положення про Департамент економічного розвитку Дніпропетровської обласної державної адміністрації» [9].

До основних завдань Департаменту економічного розвитку обласної державної адміністрації у галузі державної регуляторної політики в 2020-2021 роках належали наступні (рис.2.2).

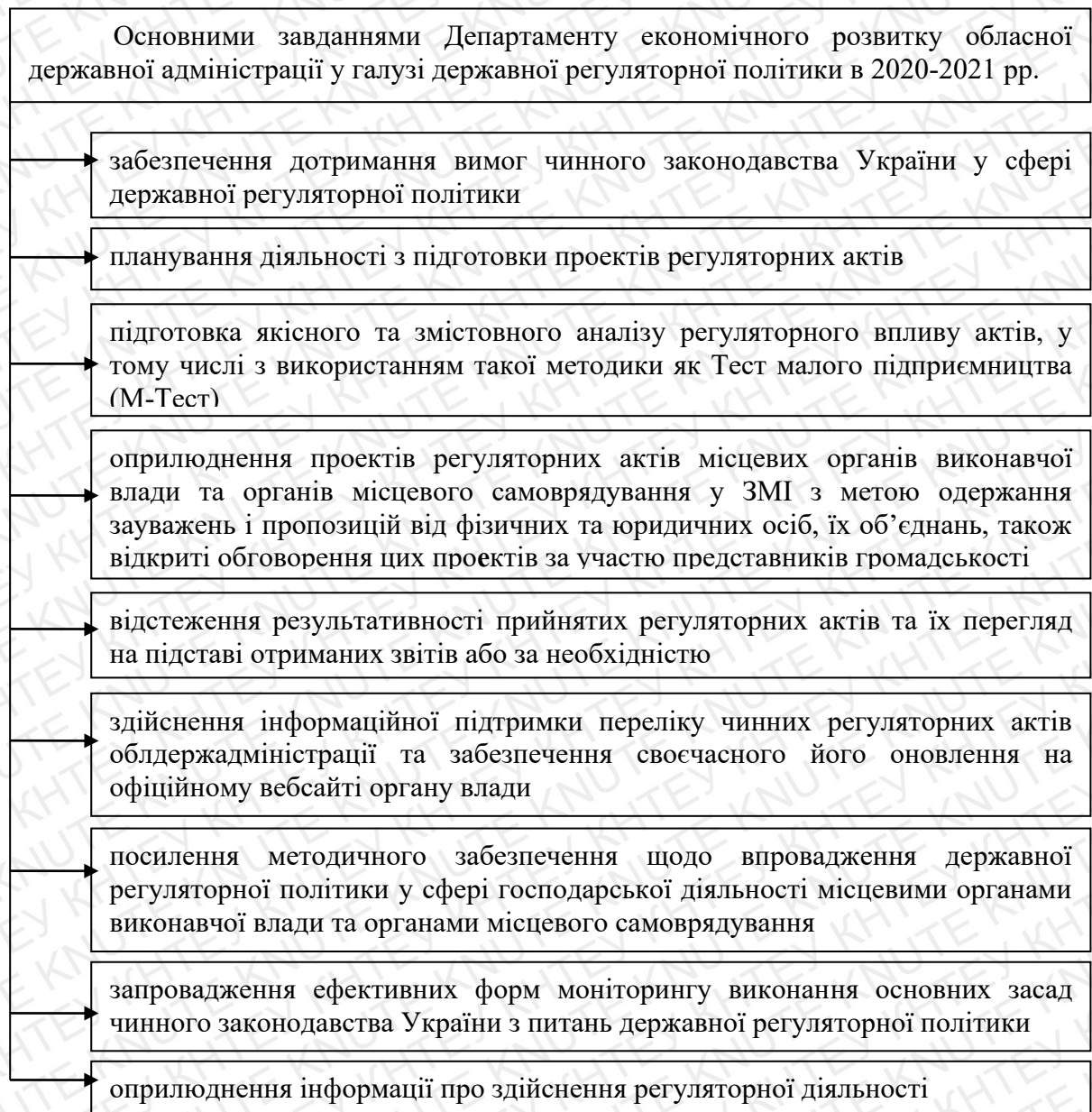

Рис.2.2. Основними завданнями Департаменту економічного розвитку обласної державної адміністрації у галузі державної регуляторної політики в 2020-2021 роках

Відзначимо, що державне регулювання підприємницької діяльності в Дніпропетровській області було спрямовано на те, щоб:

- вдосконалити правове регулювання підприємницької діяльності;
- вдосконалити адміністративні відносини між іншими органами державної влади та суб'єктами підприємницької діяльності;
- не допустити прийняття неефективних та економічно недоцільних регуляторних актів;
- зменшити втручання держави в діяльність суб'єктів підприємницької діяльності;
- усунути перешкоди для розвитку підприємницької діяльності.

Загалом, функції регіональної та місцевої влади в розвитку та підтримці суб'єктів підприємницької діяльності полягають у наступному (табл.2.1).

Таблиця 2.1

**Функції органів регіональної та місцевої влади
Дніпропетровської області**

Функції	Зміст діяльності
Адміністративні	- стратегічне планування розвитку підприємництва, - спрощення процесу надання адміністративних послуг - посилення міжрегіональних і міжнародних зв'язків та залучення інвестиційних ресурсів до підприємництва
Організаційні	- організація участі суб'єктів підприємницької діяльності у місцевому економічному плануванні, визначенні місцевих пріоритетів розвитку та формуванні регіональних програм підтримки підприємництва, - реалізація місцевих програм, що орієнтовані на перекваліфікацію та підвищення конкурентних переваг місцевих жителів на ринку праці, - стимулювання підприємців регіону шукати нові ніші на місцевому ринку чи допомагати їм виходити на нові ринки (у сусідніх районах, містах, областях)
Економічні	- збільшення кількості економічно активного населення в регіоні; - підвищення реальних доходів населення, відновлення транспортної інфраструктури, демонополізація джерел енергопостачання через розвиток малої та альтернативної енергетики в регіоні
Фінансові	- забезпечення отримання суб'єктами підприємницької діяльності кредитів від фінансових установ та донорських організацій, - грантова підтримка суб'єктів підприємницької діяльності за рахунок обласного та місцевого бюджетів
Інформаційні	- інформаційна підтримка суб'єктів підприємницької діяльності; - інформування місцевого населення щодо майбутнього розвитку регіону та можливих позитивних змін в економіці

В 2020 році Департаментом економічного розвитку обласної державної адміністрації в Дніпропетровській області був розроблений та оприлюднений один проект регуляторного акта під назвою «Про затвердження цін на платні послуги, які надаються Державним архівом Дніпропетровської області на договірних засадах» [9].

Під час його розробки були враховані принципи послідовності та передбачуваності державного регулювання підприємницької діяльності, до обговорення якого були залучені пропозиції та зауваження від фізичних та юридичних осіб-підприємців, їх об'єднань.

План діяльності з підготовки проектів регуляторних актів Дніпропетровської облдержадміністрації на 2020 рік показано в табл.2.2.

Варто відзначити, що місцеві ради та районні державні адміністрації активно вживали заходів стосовно залучення суб'єктів підприємницької діяльності до процесів регуляторної політики, забезпечували їх активну участь у обговоренні та підготовці проектів нормативно-правових актів на місцевому рівні.

Таблиця 2.2

**План діяльності з підготовки проектів регуляторних актів
Дніпропетровської облдержадміністрації на 2020 рік**

Ідентифікатор	Назва проекту регуляторного акта	Назва проекту нормативно-правового акта	Вид проекту	Ціль прийняття
2020-01	Про затвердження цін на платні послуги, які надаються Державним архівом Дніпропетровської області на договірних засадах.	Наказ Державного архіву Дніпропетровської області “Про затвердження цін на платні послуги, які надаються Державним архівом Дніпропетровської області на договірних засадах”.	Прийняття нового регуляторного акта.	Розв'язання проблеми недостатнього фінансування архіву за кошти державного бюджету на необхідні видатки, які б доповнювали першочергові потреби архіву, що сприятиме поліпшенню якості послуг, які надаються суб'єктам господарювання, та скороченню термінів їх виконання.

Джерело: [9]

Зокрема, протягом 2018-2020 рр. місцевими органами регулювання було проведено значну кількість обговорень проектів регуляторних актів (табл.2.3).

Таблиця 2.3

Динаміка кількості публічних обговорень проектів регуляторних актів

Показники	Роки		
	2018	2019	2020
Всього публічних обговорень, з них	349	255	263
громадських слухань	174	95	86
круглих столів	93	67	90
семінари	5	4	6
форумів та зборів	77	89	81

Джерело: [9]

Протягом I кварталу 2021 року було проведено 19 публічних обговорень проектів регуляторних актів. Загалом за підсумками 2020 року регуляторними органами області прийнято 255 регуляторних актів. Динаміка кількості прийнятих регулятивних актів регуляторними органами області показана на рис.2.3.

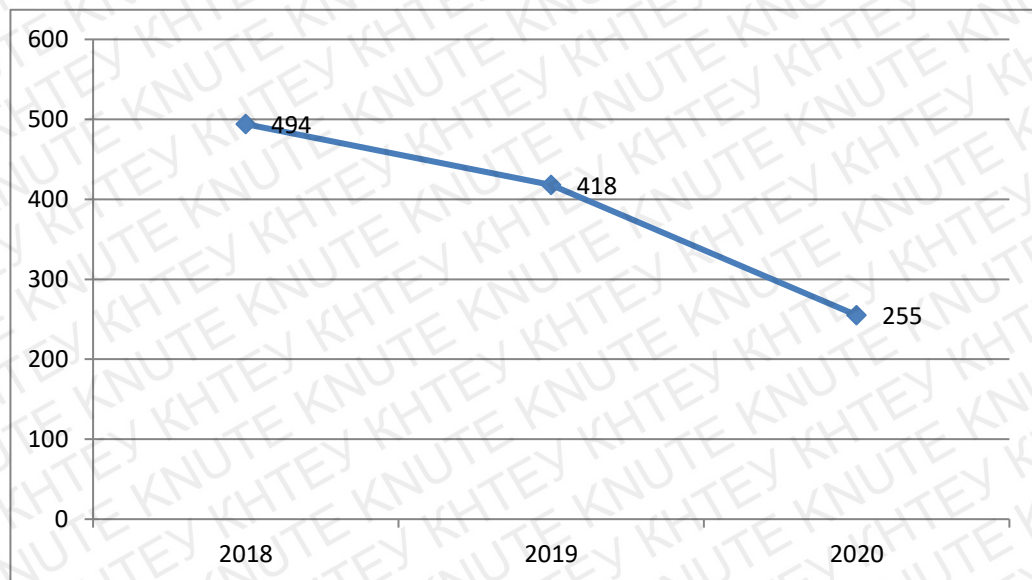

Рис.2.3. Динаміка кількості прийнятих регулятивних актів регуляторними органами області

Джерело: побудовано автором на підставі [9]

Кількість моніторингових заходів з відстеження результативності прийнятих регуляторних актів показана в табл.2.4.

**Динаміка кількості моніторингових заходів з відстеження
результативності прийнятих регуляторних актів**

Показники	Роки		
	2018	2019	2020
Всього	374	285	349
базових	235	173	255
повторних	62	57	43
періодичне	77	55	51
Переглянуто актів, з них	256	153	95
відповідають принципам державної регуляторної політики	108	98	49
потребують внесення змін	49	35	33
визнано такими, що потребують скасування	99	20	13

Джерело: оф сайт

У 2020 році здійснено 349 заходів з відстеження результативності прийнятих регуляторних актів, з них: 255 базових, 43 повторних та 51 періодичне [9]. Зокрема, у I кв. 2021 року було здійснено 39 заходів з відстеження результативності прийнятих регуляторних актів [9].

З метою приведення регуляторних актів у відповідність до принципів державної регуляторної політики та недопущення прийняття економічно недоцільних регуляторних актів, за результатами проведених відстежень результативності прийнятих регуляторних актів здійснено перегляд таких актів. Зокрема, в 2020 році на місцевому рівні переглянуто 95 регуляторних актів, з них – 49 відповідають принципам державної регуляторної політики, 33 – потребують внесення змін, 13 актів визнано такими, що потребують скасування.

Варто відзначити, що реалізація регіональної політики у сфері підприємницької діяльності здійснювалася за наступними основними напрямками (рис.2.4).

Отже, протягом 2020 року облдержадміністрацією вжито заходів щодо:

- планування діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів у сфері підприємницької діяльності згідно з вимогами законодавства;

- забезпечення прозорості, відкритості та передбачуваності у здійсненні регуляторної політики у сфері підприємницької діяльності.

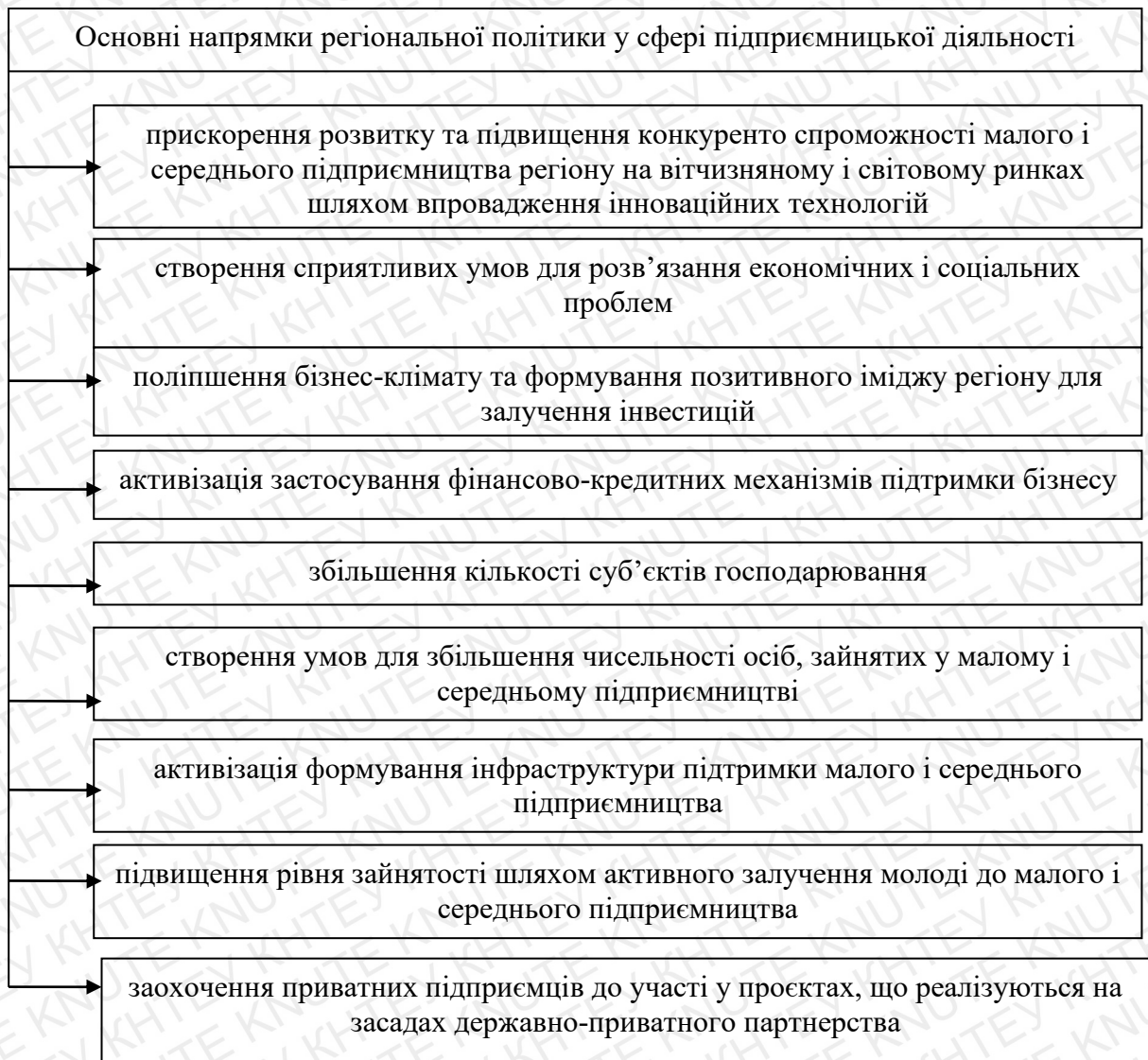

Рис.2.4. Основні напрямки регіональної політики у сфері підприємницької діяльності

Джерело: побудовано автором на підставі [9]

Також, в повноваженнях Дніпропетровської обласної державної адміністрації знаходилося питання створення сприятливого середовища для розвитку середнього та малого підприємництва. Зокрема, в цьому питанні зміст заходів Дніпропетровської облдержадміністрації полягав у наступному (рис.2.5).

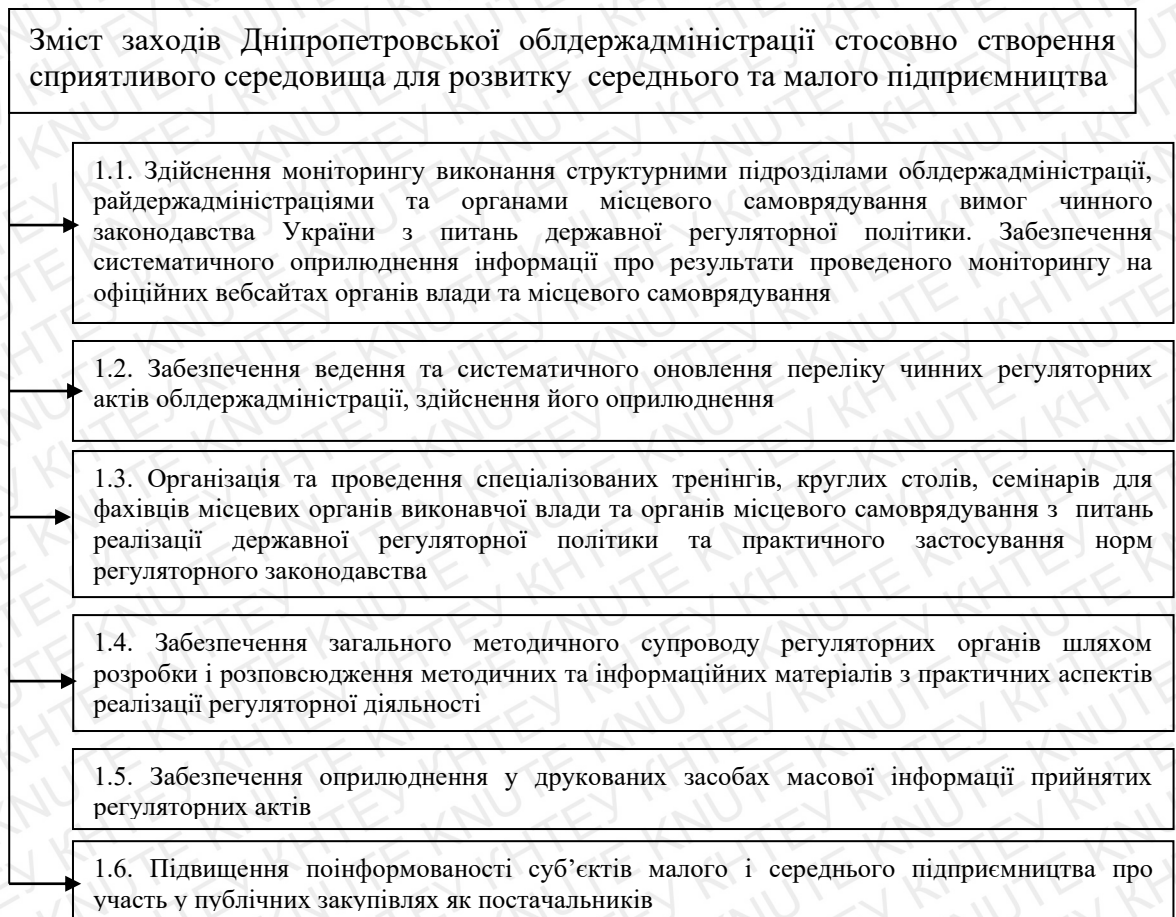

Рис.2.5.Зміст заходів Дніпропетровської облдержадміністрації стосовно створення сприятливого середовища для розвитку середнього та малого підприємництва

Джерело: розроблено автором на підставі [28]

Також, варто вказати на програми підтримки підприємців: Програми ЄС підтримки приватного сектору в Україні – EU SURE, Програма для управлінських кадрів сфери підприємництва України (Fit for partnership with Germany), Підтримка малого і середнього підприємництва на міжнародному рівні (міжнародні кредитні лінії), Unlimit Ukraine by EBA - Програма розвитку та підтримки малого українського бізнесу [9]. Всі вони застосовувалися на території досліджуваного регіону.

Дніпропетровська обласна державна адміністрація проводить цілеспрямовану роботу з метою розвитку середнього та малого підприємництва в області, оскільки це одна зі сфер забезпечення зайнятості населення, запобігання безробіттю та створення нових робочих місць. Упродовж 2020 року на малих підприємствах області працювали –

139,215 тис. осіб, на середніх –267,163 тис. осіб [30]. Зокрема, на Дніпропетровщині створені максимально комфортні та сприятливі умови для започаткування й розвитку бізнесу. За окремими показниками щодо кількості зареєстрованих фізичних осіб-підприємців та кількості юридичних осіб регіон займає друге місце в Україні.

В даній сфері вже розроблена програма розвитку середнього та малого підприємництва в Дніпропетровському регіоні на 2021-2022 рр., - це один з важливих інструментів реалізації на рівні регіону державної політики сприяння розвитку малого і середнього підприємництва, активізації політики щодо зайнятості населення, розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності, що спрямовується на те, щоб створити умови для стійкого розвитку суб'єктів підприємницької діяльності, удосконалити ринкові відносини [36].

Метою зазначеної програми є підвищити конкурентоспроможність продукції середніх та малих підприємств та розширити ринки її збуту, створити сприятливі умови для відкриття, ведення і зростання підприємницької діяльності засобами об'єднання зусиль всіх зацікавлених сторін, що забезпечить соціально-економічний розвиток регіону та надасть змогу підвищити рівень життя населення.

До пріоритетних напрямів програми розвитку середнього та малого підприємництва в Дніпропетровському регіоні відносяться наступні (рис.2.6).

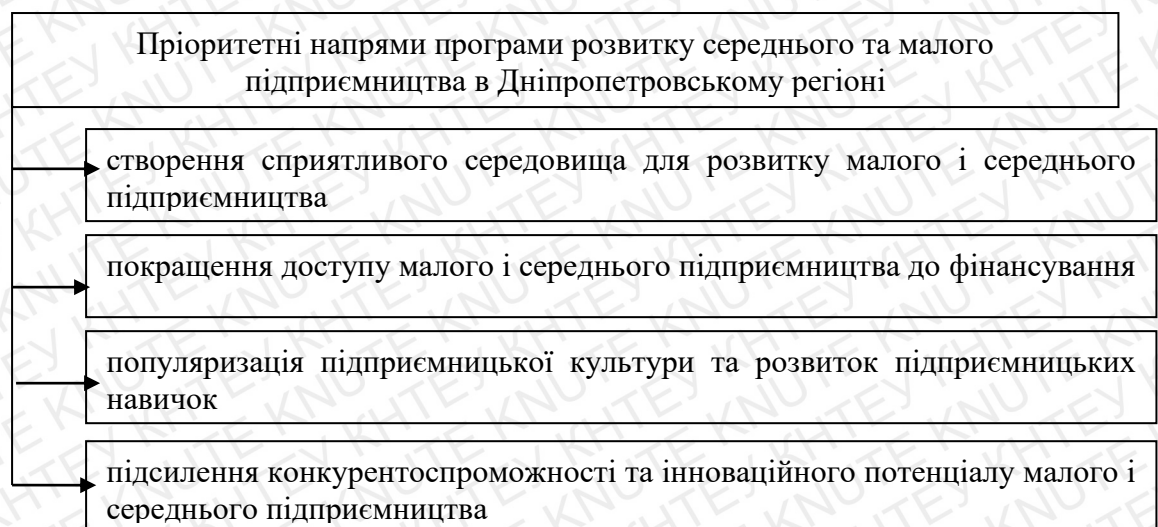

Рис.2.6. Пріоритетні напрями програми розвитку середнього та малого підприємництва в Дніпропетровському регіоні

Реалізація розробленої Програми спрямована на [30]:

- прискорення розвитку та підвищення конкурентоспроможності середнього і малого підприємництва регіону засобами впровадження інноваційних технологій;
- створення сприятливих умов для розв'язання проблем;
- поліпшення бізнес-клімату та формування позитивного іміджу регіону з метою залучення інвестицій;
- активізації використання фінансових та кредитних механізмів підтримки бізнесу;
- збільшення кількості суб'єктів підприємницької діяльності;
- створення умов з метою збільшення кількості осіб, які зайняті у середньому та малому підприємстві;
- активізація формування інфраструктури підтримки середнього і малого підприємництва;
- підвищення рівня зайнятості через активне залучення молоді до середнього і малого підприємництва.

Отже, Департамент економічного розвитку Дніпропетровської обласної державної адміністрації відповідає за здійснення регуляторної політики в сфері підприємницької діяльності, зважаючи на кількість заходів та повноважень Департаменту у даній сфері, регуляторна політика здійснюється ефективно.

2.2. Аналіз сучасного стану державного регулювання підприємницької діяльності в Дніпропетровській області

Дніпропетровська область - це один з найбільш потужних індустриальних центрів-лідерів країни і має значний потенціал для подальшого економічного розвитку держави. Формування та розвиток підприємницької діяльності - один з головних факторів створення повноцінного ринкового середовища.

Для значної частини населення Дніпропетровської області підприємництво стало основною діяльністю. Проаналізуємо динаміку кількості суб'єктів підприємницької діяльності в області протягом 2018-2020 рр. (табл.2.5).

Таблиця 2.5

**Динаміка кількості суб'єктів підприємницької діяльності в
Дніпропетровській області за 2018- 2020 рр.**

	Усього	У тому числі								
		підприємства					фізичні особи-підприємці			
		усього	великі	середні	малі	з них мікропідприємства	усього	суб'єкти середнього підприємництва	суб'єкти малого підпр-ва	з них суб'єкти мікропідприємства
Кількість суб'єктів господарювання, одиниць										
2018	140372	29119	54	1293	27772	23965	111253	50	111203	110326
2019	148497	31191	63	1447	29681	25667	117306	37	117269	116495
2020	139027	30827	63	1435	29329	25426	108200	35	108165	107200
Кількість зайнятих працівників, осіб										
2018	822217	618958	249130	236033	13379	58900	203259	4958	198301	182432
2019	860551	656815	253639	262468	14070	63780	203736	3613	200123	185624
2020	863018	659318	252903	267200	13921	60700	203700	3590	200210	180523

Джерело: розроблено автором на підставі [16]

Загалом, в Дніпропетровській області діяло 30827 підприємств, з них 63- великі, 1435 – середні, 26603 – малі. Протягом досліджуваного періоду кількість малих підприємств зростала, лише у 2020 році скоротилася на 1,2%, порівняно з 2019 роком [16].

Також, в Дніпропетровській області у 2020 році функціонувало 108,2 тис. фізичних осіб-підприємців, у яких зайнято 203,7 тис. робітників, що складає майже четверту частину зайнятого населення досліджуваної області. Кількість фізичних-осіб підприємців з року в рік зростає (рис.2.7).

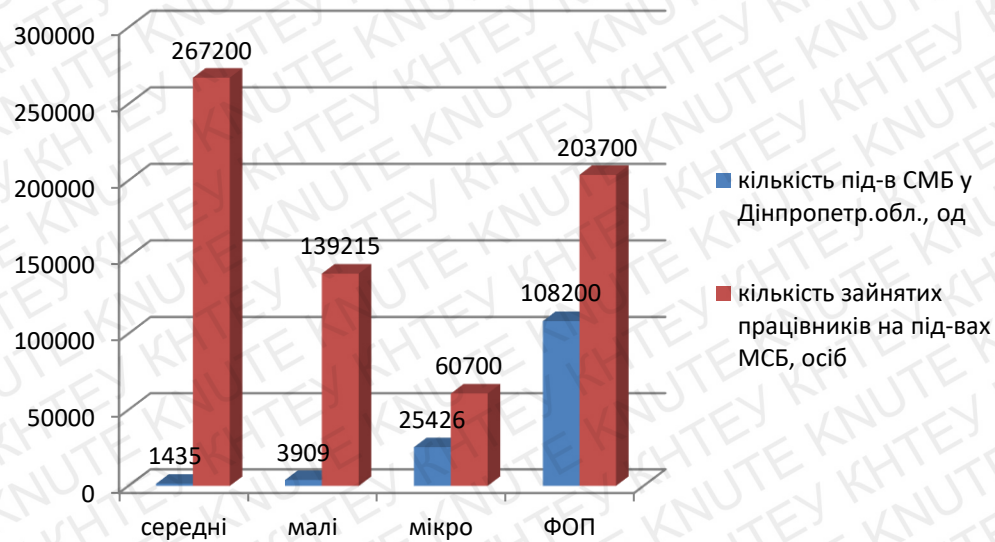

Рис.2.7. Кількість суб'єктів підприємницької діяльності у Дніпропетровській області та кількість зайнятих працівників в 2020 році

Джерело: розроблено автором на підставі [16]

Якщо розрахувати структуру суб'єктів господарювання у Дніпропетровській області, то можна побачити наступне: 22,17% - це підприємства, 77,83 % - це суб'єкти підприємницької діяльності (рис.2.8).

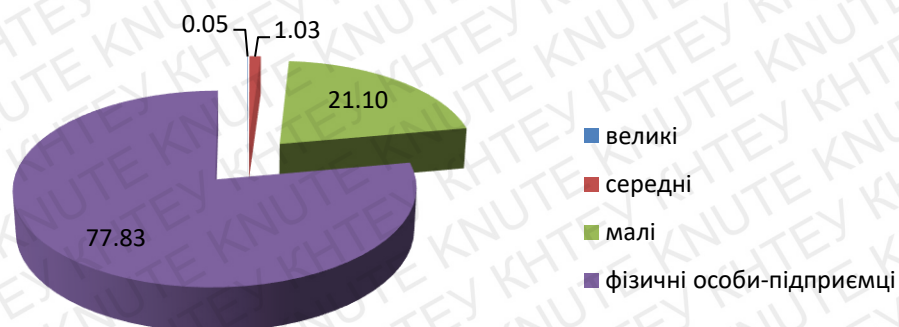

Рис.2.8. Структура суб'єктів господарювання у Дніпропетровській області в 2020 році, %

Джерело: побудовано автором на підставі [16]

Зокрема, серед фізичних осіб-підприємців найбільша кількість суб'єктів малого підприємництва, а саме 99,9%. Доцільно відзначити, що малий бізнес та фізичні особи-підприємці відіграють важливу роль у соціально-економічному розвитку Дніпропетровської області, це один з чинників формування та розвитку конкурентоспроможності економіки області, підтримки внутрішнього ринку.

Державне регулювання підприємницької діяльності в Дніпропетровській області складається з наступних складових.

1. Створення сприятливого середовища для розвитку середнього та малого підприємництва (детально воно було описано в попередньому підрозділі даної роботи).

2. Оптимізація сфери надання адміністративних послуг та дозвільної системи у сфері підприємницької діяльності. В 2020 році Департамент економічного розвитку обласної державної адміністрації продовжував активну роботу стосовно забезпечення загального методичного супроводу діяльності місцевих регуляторних органів, у тому числі з питань документального створення центрів надання адміністративних послуг. Були розроблені шаблонні пакети документів для органів місцевого самоврядування, що створюють або модернізують власні ЦНАП, що сприяло мінімізації ризиків для органів місцевого самоврядування в частині порушень вимог чинного законодавства з питань державної регуляторної політики у сфері підприємницької діяльності.

Значна увага приділялася оприлюдненню інформації у формі публічних даних, що переслідувало мету підвищення ефективності та прозорості діяльності Дніпропетровської обласної державної адміністрації, її підрозділів шляхом використання сучасних інформаційних систем для надання інформаційних та інших послуг суб'єктам підприємницької діяльності.

Так, у звітному періоді проведена робота щодо завантаження на Єдиний державний вебпортал відкритих даних (data.gov.ua) інформації, визначеної законодавством про засади регуляторної політики, у форматі

відкритих даних, а також розміщено план діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів облдержадміністрації на 2020 рік, перелік чинних регуляторних актів обласної держадміністрації [30].

3. Спрощення доступу малих та середніх суб'єктів підприємницької діяльності до фінансування. Дніпропетровська область характеризується розвиненою інституційною мережею супроводу інвесторів, при обласній державній адміністрації функціонують інвестиційний центр і гаряча лінія з питань захисту прав інвесторів, протидії незаконному поглинанню та захопленню підприємств.

На сайті Дніпропетровської обласної адміністрації можна знайти окремий інформаційний ресурс для суб'єктів підприємницької діяльності, на якому можна знайти інформацію щодо Програми розвитку малого та середнього підприємництва в Дніпропетровській області на 2019 – 2020 роки (2021-2022 роки), міжнародних програм підтримки суб'єктів підприємницької діяльності, Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року, зміни законодавства для підприємців у 2021 році та питання дерегуляції бізнесу [28].

Міські та районні центри зайнятості здійснюють організаційно-методичну роботу по залученню безробітних мешканців області до активної діяльності у сфері підприємництва. З метою зростання конкурентоспроможності безробітних громадян організовувалось їх навчання основам підприємницької діяльності, використовувалися найбільш ефективні програми та інтенсивні модульні технології. Також, була здійснена підготовка безробітних громадян за професіями, які передбачають можливість самозайнятості, наприклад: кухаря, кравця, закрійника, флориста, перукаря, манікюрниці, слюсаря з ремонту автомобілів, кондитера, бармена і т.і.

Також, маючи за мету розширити кредитні можливості суб'єктів підприємницької діяльності Дніпропетровської області, в межах програми «Доступні кредити 5 -7-9%» була проведена велика інформаційна кампанія

для підприємців регіону стосовно процедури отримання такого кредиту. Банки, які приймають участь у програмі «Доступні кредити 5-7-9%» пропонували скористатися власними спрощеними умовами одержання кредитів.

Були розроблені та впроваджені програми допомоги бізнесу на період карантину, зокрема роботодавців подали 9,4 тис.заявок на допомогу по частковому безробіттю для суб'єктів господарювання – зберегли робочі місця та отримали виплати 19,5 тис.робітників. На зазначене було витрачено 135,98 135,98 млн грн [9].

В напрямку одноразової матеріальної допомоги суб'єктам господарювання для виплати найманим працівникам було подано 566 заявок, здійснено виплат більш як 10,6 тис. найманим робітникам, на що витрачено 46,8 млн грн. [9]. Допомогою скористалися представники транспортної галузі, виробництва продукції важкої та легкої промисловості, будівництва тощо.

4. Здійснювалися заходи з популяризації культури підприємництва та розвитку підприємницьких навичок, кращих практик відкриття власної справи.

Заходи підтримки середнього та малого бізнесу Дніпропетровської області спрямовувалися на створення нових робочих місць, зростання ВВП, стимулювання розвитку конкурентоспроможності та інноваційного потенціалу економіки регіону, що викладені в Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року.

Певні свої корективи вносила і пандемія, адже внаслідок карантинних обмежень і з метою недопустити занесення та поширення випадків хвороби на території області, були обмежені публічні заходи для суб'єктів підприємницької діяльності.

Доцільно відзначити, що у 2020 році Департамент економічного розвитку обласної державної адміністрації розробив та впровадив телеграм-канал для суб'єктів підприємницької діяльності “Online consultation for the

startups and business”, метою якого є надання консультацій провідними експертами регіону стосовно відкриття та ведення підприємницької діяльності. Крім того, він містить актуальну інформацію стосовно змін законодавства в галузі середнього та малого бізнесу [9].

Значна увага була приділена заходам, які спрямовувалися на зростання рівня економічних знань, що є необхідними для започаткування та ведення підприємницької діяльності, заходам спрощення ведення підприємництва.

Проводилися різноманітні тренінги, наприклад, один з них мав назву «Прибутковий рітейл», який дозволить навчитися переорієнтовувати власний бізнес на торгівлю в напрямку електронної комерції та не втратити прибутки в умовах, коли діють карантинні обмеження. Ще одним з таких тренінгів є «Прибуткова модель управління магазином», послухавши який можна було отримати інформацію стосовно повернення втрачених клієнтів, перебудови бізнесу відповідно до нових умов ринку, вибудова прибуткової роздрібною мережі засобами управління [9].

Проводилися різноманітні регіональні форуми, зокрема «Розширення інвестиційного потенціалу територіальних громад», метою яких була презентація представниками об'єднаних територіальних громад Дніпропетровської області своїх проєктів потенційним інвесторам. Метою зазначеного форуму була можливість налагодити ефективну взаємодію між суб'єктами підприємницької діяльності, владою, інвестиційними компаніями і територіальними громадами Дніпропетровської області.

Також, була проведена значна кількість інформаційних та консультативних заходів для суб'єктів підприємницької діяльності Державною податковою службою України, ГУ ДПС у Дніпропетровській області, Дніпропетровським обласним центром зайнятості та іншими організаціями та установами регіону.

5. Зростання конкурентоспроможності і інноваційного потенціалу середнього та малого підприємництва. Зазначені заходи здійснювалися з

метою удосконалення діяльності діючих об'єктів та відкриття нових інноваційних видів підприємницької діяльності.

У містах та районах регіону функціонують бізнес-центри, куди суб'єкти підприємницької діяльності можуть звернутися з питань започаткування і ведення підприємництва. У найбільших містах області діють «онлайн-вікна» - єдині вебпортали електронних інформаційних ресурсів, мобільні версії, додатки. Зокрема, варто назвати «Криворізький ресурсний центр» (мобільний додаток «Мій Кривий Ріг – Smart City»), на якому встановлені 10 потужних програмних модулів, наприклад: «Віртуальний бізнес-інкубатор», «Путівник інвестора», «Екомоніторинг» та ін., також він забезпечений інтерактивною мультимедійною електронною енциклопедією інфраструктури міста [9].

У Павлограді розроблена програма з надання грантів на розвиток підприємницької діяльності для молоді, систематично відбувається проведення проектів для молоді та стартапів [9].

Також розроблений тренінг “Інтернатура бізнесу: збудуй свою власну справу”, що спрямований на відкриття своєї справи [9]. Метою його розробки є розвиток інноваційних моделей управління бізнесом, розвиток стратегічного мислення керівників бізнесу, надання актуальної інформації та можливостей розширення напрямків ведення підприємництва. Завдячуючи йому у початківців у сфері підприємницької діяльності з'явилася можливість обговорити власну ідею, скласти бізнес-план, отримати консультаційні послуги, побачити реальні цілі, навчитися основам планування та прогнозування, підготувати реалізацію свого бізнесу.

Велика увага в Дніпропетровському регіоні приділяється розвитку жіночого підприємництва, розкриваються нові можливості та ресурси, презентуються успішні підприємства, в яких керівниками є жінки, проводяться форуми, де розглядаються питання гендерної рівності, позиції жінки в бізнесі, історії успіху тощо. В межах роботи Регіональної ради підприємців у досліджуваному регіоні створений жіночий комітет,

проводяться виїзні засідання, метою яких є обмін підприємців досвідом, розширення кількості ділових контактів, розкриття нових можливостей, ресурсів для розвитку та реалізації жіночого потенціалу у власній справі.

Отже, якщо врахувати усі напрями державного регулювання підприємницької діяльності в Дніпропетровській області, то відповідно до розробленої програми можна навести показники ефективності виконання Програми розвитку малого та середнього підприємництва в Дніпропетровській області на 2021 – 2022 роки [30].

Таблиця 2.6

Показники оцінки ефективності виконання Програми розвитку малого та середнього підприємництва в Дніпропетровській області на 2021 – 2022 рр.

Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Кількісні показники виконання Програми				
	Найменування показника	Одиниця виміру	Усього	Значення показника за роками	
				2021 р.	2022 р.
Створення сприятливого середовища для розвитку малого і середнього підприємництва	Кількість діючих малих та середніх підприємств	од.	33000	31000	33000
	Чисельність працюючих на малих та середніх підприємствах	чол.	385000	380000	385000
Покращення доступу малого і середнього підприємництва до фінансування	Чисельність фізичних осіб – підприємців	од.	135000	132000	135000
Популяризація підприємн.культур и та розвиток підприємницьких навичок	Кількість підприємців, які пройдуть підготовку, перепідготовку та підвищення каліф.	осіб	2000	1500	2000
Підвищення конкурентоспроможності та інновац. потенціалу малого і середнього підприємництва	Питома вага малого підприємництва в обсязі реалізованої продукції	%	16,0	15,0	16,0

Джерело: [30]

Отже, в 2022 році усі кількісні показники програми повинні бути виконані, при цьому має зрости чисельність середніх та малих підприємств, фізичних осіб-підприємців, чисельність працівників, підвищитися кількість прибуткових суб'єктів господарювання, прискоритися розвиток підприємництва та зрости його конкурентоспроможність.

Державне регулювання підприємницької діяльності в Дніпропетровській області здійснюється ефективно, до нього залучені всі можливі органи, які мають повноваження в зазначеному напрямку.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНІ

Успішний розвиток підприємницької діяльності в регіоні можливий тільки в умовах забезпечення здорової конкуренції, формування сприятливого клімату та раціональної підтримки з боку держави, ефективної дії ринкових механізмів. Для ефективного розвитку підприємницької діяльності в регіоні потрібні обґрунтовані управлінські рішення, які б підтримувалися державою, місцевою спільнотою, підприємцями.

Доцільно відзначити, що регіональну політику державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні необхідно розглядати як один з найбільш пріоритетних напрямків діяльності місцевих органів влади із забезпечення динамічного соціально-економічного розвитку територій. Важливість враховувати регіональні особливості при виробленні політики державного регулювання та підтримки суб'єктів підприємницької діяльності пов'язана з тим, що підприємництво переважно зорієнтоване на місцеві ринки й допомагає задіяти підприємницький потенціал як вагомий ресурс регіонального розвитку.

Держава визначає пріоритети та інституційні, нормативно-правові умови підтримки та стимулювання підприємницької діяльності у регіонах, при цьому використовується довгострокове планування і прогнозування їх діяльності, що безпосередньо чи опосередковано впливає на визначення перспективних галузей підприємницької діяльності на регіональному рівні, надає відповідну підтримку регіональному управлінню, прогнозуванню попиту та пропозиції, попередженню кризового стану суб'єкта підприємництва [43].

З метою стимулювання розвитку підприємницької діяльності державна політика регулювання підприємницького сектору по всій країні нині активно функціонує, позитивним наслідком чого стало удосконалення дозвільних процедур, спрощення процедур відкриття та закриття бізнесу, отримання

адміністративних послуг, звуження прямого адміністративного державного контролю за діяльністю суб'єктів господарювання та реформування сфери надання адміністративних послуг, пом'якшення податкового тиску, розвиток інфраструктури для надання суб'єктам підприємництва фінансової, інформаційної, консультативної, матеріально-технічної, освітньої підтримки. Відбулося ухвалення значного числа нормативно-правових актів, які істотно змінили правове підґрунтя підприємницького клімату в країні.

З метою вироблення певних рекомендацій підвищення ефективності механізмів державного регулювання підприємницької діяльності в Дніпропетровській області доцільно проаналізувати внутрішні та зовнішні чинники, які стримують розвиток підприємництва в регіоні. Доцільність його проведення обумовлюється тим, що нам буде зрозуміло, які сприятливі можливості, загрози існують в даному напрямку та, які заходи варто застосувати, щоб ці загрози знешкодити.

Крім того, за його допомогою можна виявити сильні сторони та зіставити їх з можливостями, з'ясувати слабкості та розробити стратегічні напрями їх подолання.

Загальними проблемами розвитку підприємницької діяльності у Дніпропетровській області є труднощі податкового адміністрування суб'єктів підприємництва, обмежений доступ на зовнішні ринки; невелика частка малих підприємств у виробничій сфері, недосконалий ступінь підготовки підприємців з питань сучасних методів та форм організації підприємницької діяльності, значний розвиток тіньової економіки; недостатня координація зусиль органів державної влади всіх рівнів для підтримки суб'єктів підприємництва.

Враховуючи загальні принципи державного регулювання підприємницької діяльності, які були наведені та досліджені в першому розділі даної роботи, доцільно використовувати сучасні, зокрема протекціонізму, соціальної справедливості, програмно-цільового характеру, забезпечення умов і захисту суб'єктів підприємницької діяльності,

диференційованості; гарантованості підтримки й відповідальності державних органів; орієнтованості системи підтримки на регулювання зовнішнього середовища малих підприємств на внутрішні функціональні області малих підприємств і на самоорганізацію відповідної системи інститутів, підтримки регіональних ініціатив тощо.

Таблиця 3.1

SWOT-аналіз функціонування суб'єктів підприємницької діяльності в Дніпропетровській області

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Можливість спростити започаткування підприємницької діяльності 2. Мобільні та гнучкі бізнес-процеси. 3. Поліпшення в сфері публічних закупівель. 4. Швидка адаптація до нових економічних умов. 5. Потужний сегмент ринку праці, висока кваліфікація економічно активного населення області, значний науковий та освітній потенціал. 3. Розвинені зовнішньоекономічні зв'язки.	1. Значна чутливість та вразливість стосовно внутрішніх і зовнішніх політичних, економічних та соціальних змін. 2. Труднощі податкового адміністрування суб'єктів підприємництва 3. Невелика частка малих під-в у виробничій сфері. 4. Низька інноваційна активність, слабе впровадження новітніх технологій. 5. Недосконалий ступінь підготовки підприємців з питань сучасних методів та форм організації підприємницької діяльності 6. Тіньова діяльність суб'єктів підприємницької діяльності 7. Низька купівельна спроможність населення
Можливості	Загрози
1. Міжнародна підтримка. 2. Спроможність банківського сектора надання кредитів суб'єктам малого і середнього підприємництва. 3. Значний потенціал області в сфері таких видів бізнесу, як ІТ-сфера і т.і. 4. Впровадження системи комплексного інформаційного та консультативного забезпечення суб'єктів підприємницької діяльності 5. Підвищення спроможності об'єднань суб'єктів підприємства. 6. Взаємодія зацікавлених сторін, що надають підтримку малому і середньому підприємству.	1. Геополітична нестабільність на сході України. 2. Повільне відновлення економіки 3. Повільні темпи виконання реформ. 4. Непередбачувані зміни у законодавстві. 5. Карантинні заходи.

Джерело: власна розробка автора

Дослідження, проведене у другому розділі даної роботи, довело, що регіональна система підтримки підприємництва складається з наступних факторів:

- адміністративних – взаємодія структур, що уповноважені здійснювати підтримку підприємців на рівні Дніпропетровської області;
- нормативно-правових – підготовка та прийняття рішень регіонального рівня щодо умов функціонування та підтримки суб'єктів підприємницької діяльності, участь у розробці проєктів законів та інших нормативно-правових актів національного рівня;
- організаційних – організація умов для діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, розвиток інфраструктури та програм підтримки підприємництва.

Для розробки ефективних регіональних програм розвитку суб'єктів підприємницької діяльності необхідно враховувати регіональні рейтинги ведення бізнесу, опитування підприємців, вивчення попиту й пропозицій товарів і послуг на європейському та світовому ринках. Зокрема, за результатами дослідження «Regional Doing Business – 2020» Дніпропетровщина входить до ТОП-10 найкомфортніших регіонів для ведення бізнесу (табл.3.2).

Таблиця 3.2

Regional Doing Business -2020 Дніпропетровська область

#	Регіон	Ди на мік а	Загаль ний	Підприємс тво	Будівниц тво	Зем ля	Електр ом	Подат ки	Е- серві си
9	Дніпропетров ська область	3	330	73	58	68	52	30	49

Джерело: побудовано автором заданими [50]

Дніпропетровська область лідирує за показником «електронні сервіси» та має високі бали за компонентами «оформлення земельної ділянки» та «одержання дозволів на будівництво». Проте, є суттєві прогалини, які потрібно надолужити: регіон отримав низькі бали за компонентами

«започаткування бізнесу» і «приєднання до електромереж» та вкрай низький результат за показником «сплата місцевих податків» [50].

Стосовно регіональних програм розвитку підприємницької діяльності, вони мають містити чітко прописані уніфіковані правила податкової системи, спрощення переходу від мікро- до малого підприємства, включаючи зміну правової форми; визначена процедура створення та розподілу мікрокредитування, грантів на рівні місцевої влади; запропонована система попередження ризиків в галузі підприємництва; визначені конкретні напрямки розширення співпраці для суб'єктів підприємництва, що надасть можливість знаходити нові ніші для бізнесу; заплановано надання суб'єктам підприємницької діяльності не тільки консультаційних послуг, а й повноважень участі в прийнятті рішень у процесі вироблення політики.

До дієвого інструменту сприяння розвитку підприємництва в Дніпропетровській області з боку держави варто віднести реалізацію проектів на базі публічно-приватного партнерства, що надасть можливості подолати обмежені можливості держави та регіональних органів стосовно фінансування соціальних та інфраструктурних проектів, здійснити перенесення частини ризиків на бізнес, а також використати управлінські навички та досвід приватного сектора з метою підвищення якості наданих послуг та збільшення ефективності управління об'єктами суспільної інфраструктури.

Розглядаючи перспективи розвитку підприємництва в Дніпропетровській області, доцільно зробити акцент на покращенні інформаційного та консультаційного обслуговування, у межах якого має бути надана допомога з проблем формування та функціонування суб'єктів підприємницької діяльності. Якщо взяти до уваги досвід розвинених держав, то можна побачити, що державою створюються консультативні центри, що поєднують урядові структури, торговельні палати, підприємницькі асоціації, банки і т.і. На нашу думку, маючи за мету стимулювати ефективний розвиток бізнесу в Дніпропетровській області доцільно максимально створювати

умови для залучення молодих людей до підприємницької діяльності, розвивати підприємництво у територіальних громадах. Зазначена підтримка може надаватися у вигляді надання консультацій по створенню та започаткуванню власної підприємницької діяльності, проведенню різноманітного роду освітніх заходів, наданні певного початкового стартового капіталу.

Отже, реалізація запропонованих напрямків сприятиме покращенню підприємницького клімату Дніпропетровської області, зміцнить позиції суб'єктів підприємництва, які діють на її території, підвищать ефективність бізнесу, сприятиме наповненню доходу державного та місцевих бюджетів.

До однієї з головних умов подолання несприятливих тенденцій розвитку суб'єктів підприємницької діяльності є розробка та здійснення комплексних заходів стосовно розв'язання проблем, які стоять на перешкоді подальшому поліпшенню бізнес-середовища.

До основного завдання органів державної влади та органів місцевого самоврядування Дніпропетровської області на сьогодні належить підтримка процесів реформ, запровадження сучасної управлінської культури на рівні європейських стандартів, вимог та правил з метою спрямування об'єднаних зусиль влади, бізнесу та населення області на збереження, відтворення й розвиток інноваційного потенціалу регіону, його традицій з метою забезпечення самодостатності та спроможності територіальних громад, підвищення рівня й якості життя кожного з їх членів.

Підтримка суб'єктів підприємницької діяльності повинна здійснюватися через створення бізнес-інкубаторів, центрів підтримки бізнесу, у тому числі для жінок-підприємців, створення нових робочих місць на сільських територіях, проведення навчань, запровадження дієвої системи консультаційної та правової підтримки підприємств малого та середнього бізнесу, розробка єдиного інформаційного простору для стимулювання розвитку бізнесу в регіоні тощо. Саме такі напрями є найбільш

перспективним та доступними для Дніпропетровщини внаслідок накопиченого наукового потенціалу, кадрових та ресурсних можливостей.

Важливо удосконалити в регіоні діяльність Центрів підтримки підприємництва, які надають базовий рівень безкоштовної інформаційної та консультативної підтримки. Концепція мережі Центрів підтримки підприємництва багато в чому ґрунтується на реальному досвіді обласних державних адміністрацій у реалізації проєктів підтримки суб'єктів підприємницької діяльності в Дніпропетровській області [30].

Важливою умовою розвитку підприємництва у регіоні є забезпечення діалогу влади та бізнесу. Приклад розвинутих держав показує, що бізнес-асоціації часто можуть ефективніше сприяти розвитку підприємництва, ніж окремі органи влади, тому активність асоціацій підприємців на регіональному рівні сприяє появі ініціатив та програм, важливих для розвитку конкретних регіонів.

Пропонуємо розробити напрямки вдосконалення регулювання підприємницької діяльності у розрізі певних сфер. Зокрема:

- у сфері регуляторної політики та нормативно-правової бази:
 - а) розробити та прийняти регуляторні акти, щоб вони відповідали вимогам ринкової економіки та були спрямовані на покращення підприємницького середовища на території області;
 - б) поррахувати ефекономічний ефект від впровадження нормативних актів;
 - в) переглянути чинні нормативно-правові акти стосовно відповідності їх вимогам сьогодення;
 - г) залучати неурядові, громадські організації та підприємців до аналізу дії нормативно-правових актів у сфер підприємництва;
- у сфері фінансової, кредитної та інвестиційної підтримки суб'єктів підприємницької діяльності:
 - а) розробити та реалізувати цільові програми фінансової підтримки пріоритетних для Дніпропетровської області бізнес-проєктів;

- б) розвивати мережу регіональних фондів підтримки підприємництва;
- в) залучати кошти іноземних інвесторів та міжнародної допомоги з метою підтримки розвитку суб'єктів підприємницької діяльності;
- у сфері сприяння розвитку інфраструктури розвитку підприємництва:
 - а) сприяти передачі в оренду на пільгових умовах у власність виробничих площ, обладнання, які не використовуються;
 - б) створення «єдиного вікна», де будуть комплексно надаватися державні адміністративні послуги при започаткуванні підприємництва;
 - в) започаткування освітніх програм для підприємців;
 - г) проведення різноманітних семінарів, круглих столів для підприємців, де були б обговорені проблеми реалізації державної регуляторної політики;
 - д) підготовка міждержавних програм співробітництва на двосторонній основі у сфері сприяння розвитку підприємництва.

Зокрема, на державному рівні для забезпечення інституційної спроможності держави ефективно формувати та реалізовувати політику розвитку підприємництва в регіоні виокремимо такі механізми (табл. 3.3).

На рівні держави також доцільно переглянути нормативно-правову базу у сфері підприємницької діяльності, переглянути чинні нормативні акти на відповідність вимогам ринкових відносин, які склалися на сьогодні, усунути обмеження, які стримують розвиток підприємницької діяльності, забезпечувати процедури підготовки проектів регуляторних актів.

За останні два роки було ухвалено багато таких законів, які звужують права підприємців, здорожують адміністрування податків, збільшують повноваження контролюючих органів і ставки податків. Зокрема, варто згадати Закон Про внесення змін до Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» [24] та Закон «Про внесення змін до Податкового кодексу щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі і послуг» [25], інших законів України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі та послуг.

Механізми державного регулювання розвитку підприємництва у Дніпропетровській області

Механізми	Основні заходи
Інституційний	забезпечення стабільного економічного розвитку регіону
Нормативно-правовий	- забезпечення з боку держави відкритої та чесної конкуренції, - спрощення адміністрування у сфері підприємницької діяльності, - пільговий режим реалізації місцевої продукції в регіоні
Організаційний	- конструктивний діалог органів державної влади з суб'єктами підприємницької діяльності, їх залучення до розробки програм розвитку суб'єктів підприємництва у регіонах, - розвиток підприємницької культури та людських ресурсів
Фінансовий	- відбудова інфраструктури за державні кошти силами місцевих працівників та компаній, - фінансова підтримка місцевим суб'єктам підприємництва для вироблення тих видів продукції чи послуг, на які існує попит, попри складну ситуацію в зоні конфлікту, - стимулювання банків до кредитування суб'єктів підприємництва у на пільгових умовах чи з відшкодуванням державою або іншою організацією частини сплати за відсотковою ставкою за кредит
Інформаційний	- створення активного інформаційного поля щодо державної підтримки суб'єктів підприємництва, - інформування місцевого населення про можливості створення власного бізнесу в регіоні
Інноваційний	- реструктуризація економіки областей на користь упровадження високотехнологічних виробництв, - розширення мережі інноваційних суб'єктів підприємництва, - прискорення трансферу технологій та інновацій у підприємництво
Соціальний	- активна підтримка соціального підприємництва, - перекваліфікація наявних трудових ресурсів на потрібні регіону спеціальності

Джерело: власна розробка автора

Зазначені закони викликали багато критики з боку суб'єктів підприємництва, оскільки зобов'язують підприємців використовувати касові апарати, запроваджують електронний чек, грошову винагороду для покупців та чималі штрафи для бізнесу. Обов'язкове застосування РРО для осіб-підприємців, які є платниками єдиного податку другої - четвертої груп було від терміновано до 1 січня 2022 року. Отже, з нового року майже усі фізичні особи-підприємці будуть зобов'язані використовувати касові апарати. Фізичні-особи підприємці не проти фіскалізації своєї підприємницької діяльності, але вважають, що в реаліях сьогодення це знищить малий бізнес,

покладає на них додаткові витрати, вести додаткову звітність або наймати бухгалтера, це суперечить поняттю спрощеної системи оподаткування.

Таким чином, на підставі проведеного аналізу ми можемо виокремити певні напрямки розвитку підприємницької діяльності в досліджуваному регіоні (рис.3.1).

Рис.3.1. Основні напрямки вдосконалення розвитку підприємницької діяльності в Дніпропетровській області

Джерело: власна розробка автора

Отже, з метою розвитку підприємницької діяльності в Дніпропетровській області доцільно: створювати регіональні центри з підтримки підприємницької діяльності; розробляти регіональні програми розвитку суб'єктів господарювання; проводити дослідження стосовно законодавчих перепон, що стримують розвиток підприємницької діяльності в Дніпропетровській області; надавати пропозиції центральним органам виконавчої влади з питань вдосконалення законодавства щодо регулювання підприємницької діяльності; удосконалювати та впроваджувати європейські принципи функціонування Центрів надання адміністративних послуг; підвищувати роль громадськості під час прийняття рішень органами влади; здійснювати стимулювання розвитку найбільш привабливих для даного регіону видів економічної діяльності, враховуючи сильні та слабкі сторони їх потенціалу; здійснювати організаційні та економічні заходи, спрямовані на покращення інвестиційного клімату в Дніпропетровській області шляхом гарантування захисту прав та інтересів інвестора.

Реалізація основних напрямків вдосконалення розвитку підприємницької діяльності в Дніпропетровській області надасть можливість досягти наступного: прискорення розвитку підприємництва регіону; поліпшення бізнес-клімату, формування позитивного іміджу регіону; збільшення кількості суб'єктів підприємництва; зростання зайнятості, підвищення фахового рівня підприємців тощо. Таким чином, саме держава та регіональні органи влади шляхом реалізації цілеспрямованої регуляторної політики в певних сферах може сприяти розвитку підприємницьких структур.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Таким чином, проведене дослідження державного регулювання підприємницької діяльності надало змогу зробити наступні висновки.

1. Державне регулювання підприємницької діяльності в регіоні - вплив держави в особі її державних органів на діяльність суб'єктів підприємництва та їх підтримка, потреба в чому зумовлюється цілями економічної політики, що спрямована на досягнення сталого розвитку регіону. Регіональна політика розвитку підприємництва - чітка в законодавчому аспекті практична діяльність центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в усіх регіонах нашої країни, яка спрямована на побудову необхідного комплексу умов розвитку підприємництва; соціальні та економічні заходи, що здійснюються в рамках загальнодержавної політики, закріпленої у законодавстві самими регіонами для досягнення тих чи інших регіональних та місцевих цілей та завдань.

Основні функції державного регулювання підприємницької діяльності полягають в наступному: сприяння розширенню існуючих, створенню та залученню нових суб'єктів, підтримка та розвиток конкуренції, антимонопольне регулювання, захист прав як підприємців, так і споживачів їх продукції, забезпечення ефективного функціонування підприємницьких структур в регіоні, забезпечення надходжень до всіх рівнів бюджетів від діяльності підприємницьких структур.

Основними принципами державного регулювання підприємництва є адекватність, доцільність, прозорість, ефективність, передбачуваність та збалансованість.

2. Встановлено, що механізм державного регулювання та підтримки підприємницької діяльності є сукупністю елементів, інструментів та методів

організації та впливу, які є взаємопов'язаними та здійснюють забезпечення функціонування системи державної підтримки підприємництва. Зазначена система включає правовий і фінансовий механізми, механізми стимулювання, підтримки, сприяння, контролю; форми та методи реалізації державного регулювання, державні органи та фонди, які покликані займатися діяльністю суб'єктів підприємництва.

Методи, державного регулювання та підтримки підприємництва в регіоні можна класифікувати на економічні, адміністративні, психологічні. Зокрема, економічні методи можна розділити на наступні групи: фінансові, фінансові та ресурсні методи. В рамках нашого дослідження, доцільно відзначити, що інструментами реалізації державної політики розвитку підприємництва на місцевому рівні є регіональні програми підтримки підприємництва.

3. За здійснення регуляторної політики в сфері підприємницької діяльності в Дніпропетровській обласній державній адміністрації відповідає Департамент економічного розвитку обласної державної адміністрації. Реалізація регіональної політики у сфері підприємницької діяльності області здійснювалася за наступними основними напрямками: прискорення розвитку та підвищення конкурентоспроможності підприємництва регіону, поліпшення бізнес-клімату та формування позитивного іміджу регіону для залучення інвестицій, активізація застосування фінансово-кредитних механізмів підтримки бізнесу, збільшення кількості суб'єктів господарювання, створення умов для збільшення чисельності осіб, зайнятих у малому і середньому підприємстві, заохочення приватних підприємців до участі у проєктах, що реалізуються на засадах державно-приватного партнерства тощо. Зважаючи на кількість заходів та повноважень Департаменту у даній сфері, регуляторна політика здійснюється ефективно.

4. Дослідженням встановлено, що в Дніпропетровській області у 2020 році функціонувало 108,2 тис. фізичних осіб-підприємців, у яких зайнято 203,7 тис. робітників, що складає майже четверту частину зайнятого

населення досліджуваної області. Кількість фізичних-осіб підприємців з року в рік зростає.

Державне регулювання підприємницької діяльності в Дніпропетровській області складається з наступних складових: створення сприятливого середовища для розвитку середнього та малого підприємництва, оптимізація сфери надання адміністративних послуг та дозвільної системи у сфері підприємницької діяльності; спрощення доступу малих та середніх суб'єктів підприємницької діяльності до фінансування; популяризація культури підприємництва та розвитку підприємницьких навичок, кращих практик відкриття власної справи.

5. Загальними проблемами розвитку підприємницької діяльності у Дніпропетровській області є труднощі податкового адміністрування суб'єктів підприємництва, обмежений доступ на зовнішні ринки; невелика частка малих підприємств у виробничій сфері, недосконалий ступінь підготовки підприємців з питань сучасних методів та форм організації підприємницької діяльності, значний розвиток тіньової економіки; недостатня координація зусиль органів державної влади всіх рівнів для підтримки суб'єктів підприємництва.

Результати «Regional Doing Business – 2020» Дніпропетровщина входить до ТОП-10 показали, що Дніпропетровська область має суттєві прогалини, які потрібно надолужити: регіон отримав низькі бали за компонентами «започаткування бізнесу» та вкрай низький результат за показником «сплата місцевих податків».

6. Були запропоновані наступні напрямки вдосконалення регулювання підприємницької діяльності у розрізі певних сфер.

У сфері регуляторної політики та нормативно-правової бази: розробити та прийняти регуляторні акти, щоб вони відповідали вимогам ринкової економіки та були спрямовані на покращення підприємницького середовища на території області; переглянути чинні нормативно-правові акти стосовно відповідності їх вимогам сьогодення; залучати нерядові, громадські

організації та підприємців до аналізу дії нормативно-правових актів у сфер підприємництва.

У сфері фінансової, кредитної та інвестиційної підтримки суб'єктів підприємницької діяльності: розробити та реалізувати цільові програми фінансової підтримки пріоритетних для Дніпропетровської області бізнес-проектів; розвивати мережу регіональних фондів підтримки підприємництва; залучати кошти іноземних інвесторів та міжнародної допомоги з метою підтримки розвитку суб'єктів підприємницької діяльності.

У сфері сприяння розвитку інфраструктури розвитку підприємництва: сприяти передачі в оренду на пільгових умовах у власність виробничих площ, обладнання, які не використовуються; створення «єдиного вікна», де будуть комплексно надаватися державні адміністративні послуги при започаткуванні підприємництва; започаткування освітніх програм для підприємців; проведення різноманітних семінарів, круглих столів для підприємців, де були б обговорені проблеми реалізації державної регуляторної політики; підготовка міждержавних програм співробітництва на двосторонній основі у сфері сприяння розвитку підприємництва.

Реалізація основних напрямків вдосконалення розвитку підприємницької діяльності в Дніпропетровській області надасть можливість досягти наступного: прискорення розвитку підприємництва регіону; поліпшення бізнес-клімату, формування позитивного іміджу регіону; збільшення кількості суб'єктів підприємництва; зростання зайнятості, підвищення фахового рівня підприємців тощо.

Таким чином, саме держава та регіональні органи влади шляхом реалізації цілеспрямованої регуляторної політики в певних сферах можуть здійснювати ефективне регулювання та сприяти розвитку підприємницьких структур.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бавико О. Є. Необхідність державного регулювання підприємництва та механізми його здійснення. Ефективна економіка. 2017. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5985>(дата звернення 18.10.2021 р.).
2. Біла І. С. Світовий досвід державного регулювання підприємництва. Проблеми економіки. 2014. № 1. С. 26-30.
3. Бевз С.І. До питання про сутність державного регулювання господарської діяльності. Часопис Київського університету права. 2015. №3. С. 23–27.
4. Бойчук Р.П. Державне управління та державне регулювання економічної діяльності в Україні: проблеми правового регулювання. Право та інновації : наук. - практ. журн. Право, 2020. №2 (15). <http://apig.org.ua/wpcontent/uploads/2020/12/.Boychuk15.pdf>.
5. Бойчук Р.П. Інституційні засади державного регулювання господарської діяльності в Україні. Стратегії підприємницької діяльності в інтересах сталого розвитку малого і середнього інноваційного підприємництва : зб. наук. пр. НДІ ПЗІР НАПрН України № 2 за матеріалами II круглого столу (м. Харків, 16 листопада 2020 року). Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України, 2020. 35 с.
6. Ватаманюк-Зелінська У. З. Заходи регіональної політики для сприяння розвитку підприємництва у промисловому секторі економіки. Економічний часопис - XXI. 2019. С. 59–62.
7. Господарський кодекс України. Кодекс від 16 січня 2003 р. №436-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення 18.10.2021).

8. Державна регуляторна служба України. URL: <http://www.drs.gov.ua/misiya-zavdannya-ta-tsili-drs> (дата звернення 18.10.2021).
9. Інформація про здійснення державної регуляторної політики за 2020 рік. URL: <https://adm.dp.gov.ua> (дата звернення 18.10.2021).
10. Конституція України: Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 18.10.2021).
11. Костенко О. О. Проблеми державного регулювання підприємницької діяльності. Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2018. Вип. 17. С. 194-201.
12. Концепція Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014 — 2024 рр. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/6412013%D1%80> (дата звернення: 18.10.2021).
13. Кулішов В. Державне регулювання підприємницької діяльності на макрорівні. Молодь і ринок. 2012. № 3. С. 44-47.
14. Маматова Л. Ш. Державне регулювання підприємницької діяльності в Україні. Вісник Приазовського державного технічного університету : зб. наукових праць ДВНЗ "ПДТУ". Маріуполь, 2017. Вип. 33. С. 153—160.
15. Мазій Н. Г. Механізми та методи здійснення державного регулювання підприємництва. Наукові записки Української академії друкарства. 2014. № 3. С. 3-6.
16. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 18.10.2021).
17. Прокопець Л. В. Механізми державного регулювання підприємницької діяльності. Бізнес-навігатор. 2018. Вип. 11. С. 162-166.
18. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 № 1160-IV. URL:

- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text> (дата звернення 18.10.2021).
19. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 № 2210-II. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text> (дата звернення 18.10.2021).
20. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996 № 236/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text> Закон України (дата звернення 18.10.2021).
21. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення 18.10.2021).
22. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012 № 4618-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text> (дата звернення 18.10.2021).
23. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text> (дата звернення 18.10.2021).
24. Про внесення змін до Закону України "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг" та інших законів України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі та послуг. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/128-20#Text> (дата звернення 18.10.2021).
25. Про внесення змін до Податкового кодексу щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі і послуг URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/129-20#Text> (дата звернення 18.10.2021).

26. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>(дата звернення 18.10.2021).
27. Про зовнішньоекономічну діяльність Закон України від 16.04.1991 № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>(дата звернення 18.10.2021).
28. Про погодження проєкту Програми розвитку малого та середнього підприємництва в Дніпропетровській області на 2021 – 2022 роки: Розпорядження від 26 жовтня 2020 року, № Р-737/0/3-20. URL: <https://adm.dp.gov.ua/npas/pro-pogodzhennya-proyektu-programi-rozvitku-malogo-ta-serednogo-pidpriyemnictva-v-dnipropetrovskij-oblasti-na-2021-2022-roki> (дата звернення 18.10.2021).
29. Поліщук Г. Державне регулювання сфери малого підприємництва: оцінка ефективності. Ефективність державного управління. 2017. Вип. 4. (53). Ч. 2 С.208-217
30. План діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів Дніпропетровської облдержадміністрації на 2020 рік. URL: <https://adm.dp.gov.ua> (дата звернення 18.10.2021).
31. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення 18.10.2021).
32. Родченко В.Б., Левченко В.Ф. Фактори розвитку малого підприємництва в регіоні. Економічний простір. 2014. № 91. С. 63-72.
33. Сазонець І.Л., Саленко А.С. Інституційні основи державної підтримки лібералізації підприємницької діяльності. Економіка та держава. № 1/2019. С.24-26.
34. Сенишин О. С. Державне регулювання економіки : навч. посібник / О. С. Сенишин, М. О. Горинь, О. О. Кундицький. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2014. – 334 с.

- 35.Соркін Б. В. Державне регулювання підприємницької діяльності в ринкових умовах: методи, засоби та цілі / Б. В. Соркін // Наукові праці МАУП. - 2013. - Вип. 1. - С. 85-88.
- 36.Стан і нові можливості соціально-економічного розвитку Дніпропетровської області : монографія .за заг. ред. О. Ю. Бобровської. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2019. 276 с.
- 37.Стещенко О.О. Державне регулювання розвитку малого бізнесу в сучасних умовах. Приазовський економічний вісник. 2018. Вип. 3(08) 2018.С.82-87
- 38.Тарнавська О. Б. Особливості державного регулювання в умовах трансформації економіки України. Науковий вісник ЛНУВМ та БТ імені С. З. Гжицького. Сер. Економічні науки. Львів, 2016. Т. 18, №2 (69). С. 231-233.
- 39.Толмачова Г. Ф., Ляшенко В. І., Колесніков Г. В. Регулювання розвитку малого і середнього підприємництва: досвід зарубіжних країн для України. Економічний вісник Донбасу. 2017. №1 (47) с. 157 – 185.
- 40.Томнюк Т.Л. Напрями підвищення ефективності державного регулювання підприємницької діяльності в Україні. Економічний дискурс. Міжнародний науковий журнал. 2016. Вип.4. С. 53–61.
- 41.Турецков Т.Є. Державне регулювання малого та середнього підприємництва в умовах європейської інтеграції: регіональний аспект. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. 2020. 299 с.
- 42.Турецков Т.Є. Правове забезпечення державного регулювання малого та середнього бізнесу у контексті європейської інтеграції. Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку. Матеріали міжнародної науково – практичної конференції (3 – 4 жовтня 2017 р.) Маріуполь, 2017. С.278 – 280.
- 43.Турецков Т.Є. Організаційний механізм державного регулювання розвитком малого та середнього бізнесу в Україні в контексті європейської інтеграції. Стратегічний потенціал державного та

- територіального розвитку. Матеріали міжнародної науково – практичної конференції. Маріуполь, 2018. С.264 – 267.
- 44.Харківська К.Л. Основні напрями здійснення державного регулювання виробничої діяльності в Україні. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 2. С. 122-127.
- 45.Хотенко О. Державна підтримка малого та середнього підприємництва. Інститут податкових реформ. 05.05.2018. URL: <https://ngoipr.org.ua/blog/derzhavna-pidtrymka-malogo-serednogopidpryyemnystva/>(дата звернення 18.10.2021).
- 46.Чередниченко Г. А. Механізм державного регулювання підприємницької діяльності в Україні та напрямки його вдосконалення.Economics and management: problems of science and practice: Collection of scientific articles. Nürnberg: Verlag SWG imex GmbH, 2014. Vol. 1. P. 162-167.
- 47.Шраменко О.В. Удосконалення державного регулювання підприємницької діяльності на основі розвитку інформатизації економічних операцій. Вісник економіки транспорту і промисловості № 59, 2017. С-32-37
- 48.Щербина В.С. Поняття та види засобів регулювання господарської діяльності. Вісник Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка, 2012. Вип. 94. С. 10–15.
- 49.Якушева О. В. Економічний розвиток і підтримка малого та середнього бізнесу на регіональному рівні: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.05 / Черкаський держ. техн. ун-т. Черкаси, 2017. 288 с.
- 50.Regional Doing Business – 2020: BRDO назвав найкомфортнішу область для ведення бізнесу в Україні. URL: <https://uacrisis.org/uk/regional-doing-business-2020-brdo-nazvav-najkomfortnishu-oblast-dlya-vedennya-biznesu-v-ukrayini>(дата звернення 18.10.2021).

ДОДАТКИ

Додаток А

НАЙМЕНУВАННЯ СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ

Керівництво
Патронатна служба

АПАРАТ

Управління забезпечення роботи керівництва
Управління організаційної роботи
Управління персоналу
Управління по роботі зі зверненнями громадян
Управління з фінансово-економічних питань
Управління діловодства і контролю
Відділ адміністрування Державного реєстру виборців
Сектор режимно-секретної роботи
Сектор з питань запобігання та виявлення корупції
Сектор забезпечення доступу до публічної інформації

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра публічного управління та адміністрування

РЕФЕРАТ
ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
на тему:
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНІ

Студента (ки) __ курсу, __ групи,
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»
спеціалізації «Публічне
управління та адміністрування»

(підпис студента)

Роговенко
Данило
Федорович

Науковий керівник
канд. екон. наук,
доцент

(підпис керівника)

Лазебна
Ірина
Василівна

Гарант освітньої програми
канд. екон. наук,
доцент

(підпис гаранта)

Дьяченко
Ольга
Володимирівна

Київ 2021

Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи становить 59 сторінок комп'ютерного тексту, в т. ч. список використаних джерел - 6 сторінок (50 найменувань). В роботі використано 15 таблиць та 10 рисунків.

Робота виконана за матеріалами Дніпропетровської обласної державної адміністрації.

Для досягнення зазначеної мети було вирішено такі завдання:

- з'ясована сутність, функції та принципи державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні;
- досліджено механізм державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні;
- досліджені повноваження Дніпропетровської обласної державної адміністрації в напрямку регулювання підприємницької діяльності в регіоні;
- проаналізовано сучасний стан державного регулювання підприємницької діяльності в Дніпропетровській області;
- обґрунтовані принципи удосконалення механізмів державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні;
- розроблені напрямки підвищення ефективності механізмів державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні.

Об'єктом дослідження є реалізація механізму регулювання підприємницької діяльності в Дніпропетровській області.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні.

У роботі використано такі методи дослідження: теоретичного узагальнення, аналізу, синтезу; групування, порівняння, метод статистичного та системного аналізу, табличний, графічний методи та ін.

У першому розділі розглянуті теоретичні аспекти та механізм державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні.

У другому розділі досліджені повноваження Дніпропетровської обласної державної адміністрації в напрямку регулювання підприємницької діяльності в регіоні, а також проаналізовано сучасний стан державного регулювання підприємницької діяльності в Дніпропетровській області.

У третьому розділі обґрунтовані напрямки вдосконалення механізму державного регулювання підприємницької діяльності в Дніпропетровській області.

Одержані результати можуть бути використані при подальшому вивченні механізму державного регулювання підприємницької діяльності, а також як матеріали лекцій.

АНОТАЦІЯ

Роговенко Д.

Випускна кваліфікаційна робота присвячена вивченню теоретичних засад та практичних аспектів механізму державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні. Зокрема, визначена сутність підприємництва та його державного регулювання, досліджено механізм його здійснення. Проведено ґрунтовний аналіз діяльності повноважень Дніпропетровської обласної державної адміністрації в напрямку регулювання підприємницької діяльності в регіоні, а також стан державного регулювання підприємництва в Дніпропетровській області.

Обґрунтовані принципи та напрямки вдосконалення підвищення ефективності механізму державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні.

Ключові слова: підприємницька діяльність, підприємництво, державне регулювання, регіон, Дніпропетровська область, державна адміністрація.

SUMMARY

Rohovenko D.

The final qualifying work is devoted to the study of theoretical principles and practical aspects of the mechanism of state regulation of entrepreneurial activity in the region. In particular, the essence of entrepreneurship and its state regulation is determined, the mechanism of its implementation is investigated. A thorough analysis of the powers of the Dnipropetrovsk Regional State Administration in the direction of regulating business activities in the region, as well as the state of state regulation of entrepreneurship in the Dnipropetrovsk region. The principles and directions of improvement of increase of efficiency of mechanisms of the state regulation of business activity in the region are substantiated.

Key words: entrepreneurial activity, entrepreneurship, state regulation, region, Dnipropetrovsk region, state administration.

РЕЦЕНЗІЯ

на випускну кваліфікаційну роботу

на тему: «Державне регулювання підприємницької діяльності в регіоні
(Дніпропетровська обласна державна адміністрація)»

студента 2 курсу 9 м групи

Роговенко Данила

1. Оцінка актуальності теми. Сьогодні, коли вже чітко усвідомлена та неодноразово підкреслена роль та значущість підприємництва, вкрай мало уваги приділяється його розвитку та підтримці, створенню дієвої та комфортної інфраструктури його функціонування. Вплив держави, з одного боку, доволі значний, а з іншого - недостатньо ефективний. Відповідно, проблема напрямків вдосконалення державного регулювання підприємницької діяльності є нагальною на сучасному етапі розвитку економіки України як на державному рівні, так і на рівні регіону, особливо в умовах активізації інтеграційних процесів країни воно є пріоритетним завданням та потребує комплексного дослідження.

2. Новизна випускної кваліфікаційної роботи полягає у розробці рекомендацій щодо напрямків підвищення ефективності механізмів державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні.

3. Зміст випускної кваліфікаційної роботи свідчить, що автором опрацьовано значну кількість літературних джерел щодо державного регулювання підприємницької діяльності.

4. Аргументованість висновків і обґрунтованість пропозицій. Виконана випускна кваліфікаційна робота повністю відповідає обраній темі. Автор достатньо обґрунтував вибір предмету, об'єкту і мети дослідження. В роботі подані ґрунтовні висновки та пропозиції щодо вдосконалення механізму державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні.

5. Особиста участь студента у наведених експериментальних дослідженнях, теоретичній обробці отриманих результатів, формулюванні наукового положення / ідей / методик. В роботі ґрунтовно досліджене поняття «державне регулювання підприємницької діяльності», проведений аналіз сучасного стану державного регулювання підприємницької діяльності в Дніпропетровській області, а також розроблені напрямки підвищення його ефективності.

6. Вміння магістранта чітко, грамотно й аргументовано викладати матеріал, правильно його оформити. Випускна кваліфікаційна робота супроводжується схемами, таблицями, графіками, розрахунками і відповідає встановленим вимогам.

7. Ефект впровадження рекомендацій у практичній діяльності. Впровадження запропонованих пропозицій нададуть змогу вдосконалити державне регулювання підприємництва в досліджуваному регіоні.

8. Загальна оцінка виконання дипломної магістерської роботи. В цілому зміст роботи відповідає темі, вся інформація подана у роботі є достовірною. Принципових зауважень немає.

Випускна кваліфікаційна робота відповідає вимогам вищої школи і може бути оцінена оцінкою «Відмінно».

(посада)

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Завідувачу кафедри публічного
управління та адміністрування
Новіковій Н.Л.

Заява

Я, Роговенко Данило Федорович,

повідомляю, що за результатами здійснення самостійної перевірки з
використанням програмно-технічних засобів у наданій випускній
кваліфікаційній роботі на тему: «

Державне регулювання підприємницької діяльності в регіоні

»

не міститься елементів

академічного плагіату. У випадках використання прямих запозичень з
друкованих та електронних джерел, вказані відповідні посилання.

Робота для перевірки надається у друкованому та електронному
варіантах. Електронна версія роботи ідентична з друкованою.

« 2 » грудня 2021 року

(підпис)

Згода

Я, Роговенко Данило Федорович,
цим засвідчую, що є автором випускної кваліфікаційної роботи на тему:
“ Державне регулювання підприємницької діяльності в регіоні ”
несу повну відповідальність за достовірність, точність та повноту поданої у
роботі інформації, жодна частина роботи не була скопійована, за винятком
випадків, коли робиться належне підтвердження в присвоєнні. Я
підтверджую, що у роботі не міститься державної таємниці або інформації
для службового користування.

Цим засвідчую, що жодна частина цієї роботи не була опублікована
мною раніше.

Я даю дозвіл на те, що моя робота буде направлена в інституційний
депозитарій Київського національного торговельно-економічного
університету і збережена в базі даних для майбутньої перевірки плагіату.

«2» грудня 2021 року

Підпис

(Роговенко Д.Ф)

Прізвище, ініціали

РЕЦЕНЗІЯ

на випускню кваліфікаційну роботу

на тему: «Державне регулювання підприємницької діяльності в регіоні
(Дніпропетровська обласна державна адміністрація)»

студента 2 курсу 9 м групи

Роговенко Данила

1. **Оцінка актуальності теми.** Сьогодні, коли вже чітко усвідомлена та неодноразово підкреслена роль та значущість підприємництва, вкрай мало уваги приділяється його розвитку та підтримці, створенню дієвої та комфортної інфраструктури його функціонування. Вплив держави, з одного боку, доволі значний, а з іншого - недостатньо ефективний. Відповідно, проблема напрямків вдосконалення державного регулювання підприємницької діяльності є нагальною на сучасному етапі розвитку економіки України як на державному рівні, так і на рівні регіону, особливо в умовах активізації інтеграційних процесів країни воно є пріоритетним завданням та потребує комплексного дослідження.

2. **Новизна випускної кваліфікаційної роботи** полягає у розробці рекомендацій щодо напрямків підвищення ефективності механізмів державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні.

3. **Зміст випускної кваліфікаційної роботи** свідчить, що автором опрацьовано значну кількість літературних джерел щодо державного регулювання підприємницької діяльності.

4. **Аргументованість висновків і обґрунтованість пропозицій.** Виконана випускна кваліфікаційна робота повністю відповідає обраній темі. Автор достатньо обґрунтував вибір предмету, об'єкту і мети дослідження. В роботі подані ґрунтовні висновки та пропозиції щодо вдосконалення механізму державного регулювання підприємницької діяльності в регіоні.

5. **Особиста участь студента у наведених експериментальних дослідженнях, теоретичній обробці отриманих результатів, формулюванні наукового положення / ідей/методичі.** В роботі ґрунтовно досліджене поняття «державне регулювання підприємницької діяльності», проведений аналіз сучасного стану державного регулювання підприємницької діяльності в Дніпропетровській області, а також розроблені напрямки підвищення його ефективності.

6. **Вміння магістранта чітко, грамотно й аргументовано викладати матеріал, правильно його оформити.** Випускна кваліфікаційна робота супроводжується схемами, таблицями, графіками, розрахунками і відповідає встановленим вимогам.

7. **Ефект впровадження рекомендацій у практичній діяльності.** Впровадження запропонованих пропозицій нададуть змогу вдосконалити державне регулювання підприємництва в досліджуваному регіоні.

8. **Загальна оцінка виконання дипломної магістерської роботи.** В цілому зміст роботи відповідає темі, вся інформація подана у роботі є достовірною. Принципових зауважень немає.

Випускна кваліфікаційна робота відповідає вимогам вищої школи і може бути оцінена оцінкою «Відмінно».

*Державний справник
Симонавського кадетського корпусу*
(посада)

(підпис)

Н. Васильченко
(прізвище, ініціали)